

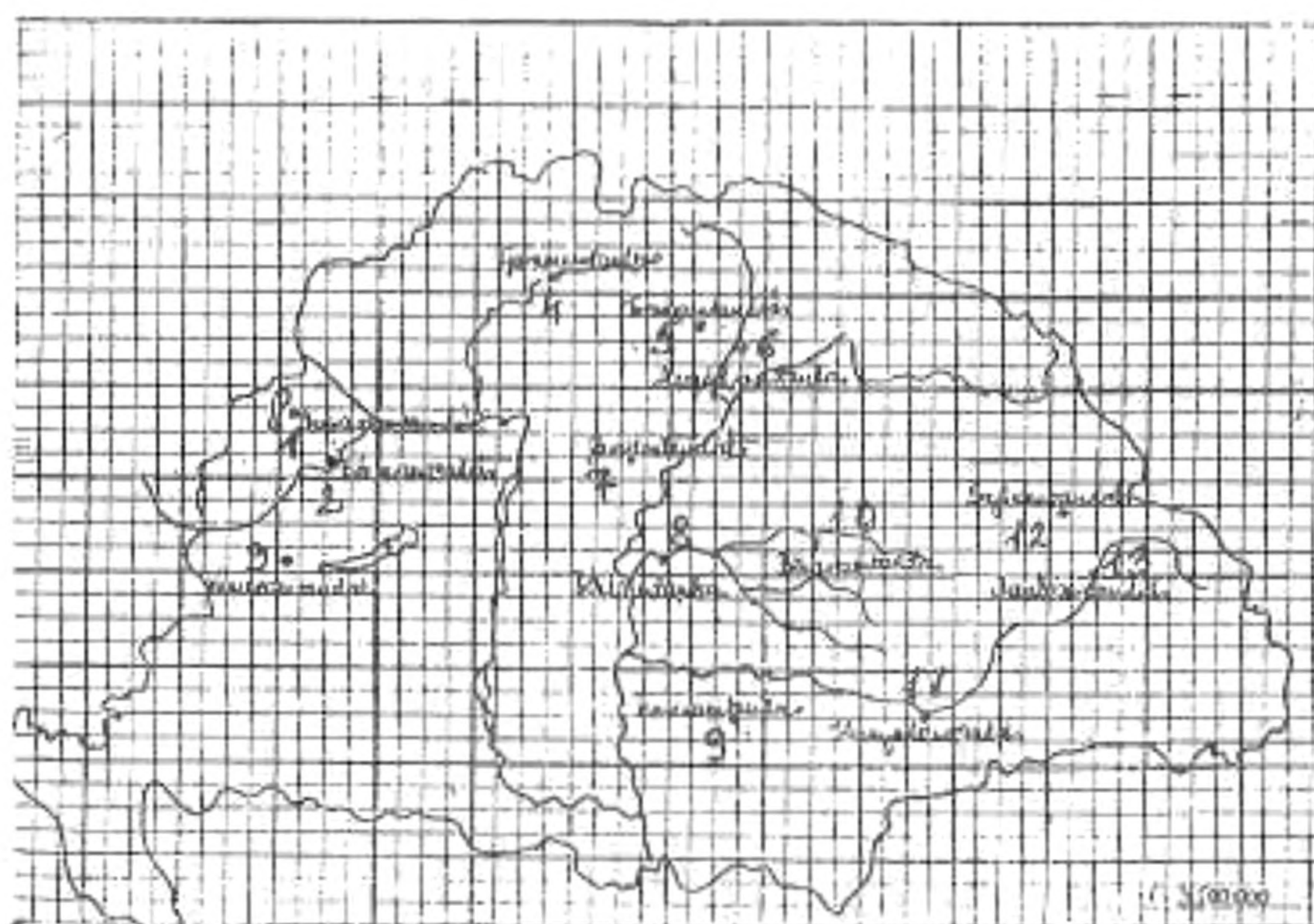
Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2000. június

Ára: 62 Ft

VI. évfolyam, 6. szám

Szentandrások a Kárpát-medencében

1. Mosonszentandrás	7. Jászszeptandrás
2. Rábászeptandrás	8. Békésszeptandrás
3. Nemésszeptandrás	9. Temésszeptandrás
4. Gáramszentandrás	10. Biharszeptandrás
5. Tornaszeptandrás	11. Hunyadszeptandrás
6. Hernádszeptandrás	12. Sajószentandrás
13. Mezőszentandrás	

Szép Ernő

Felhő

Megláttam egy felhőt
Szép viola felhőt
Olyan volt, olyan volt
Mint a boldog álom,
Szoboszlai kenyér
A hetivásáron,
Gyenge domb a pusztán,
Koszorú a bálon,
Olyanforma felhő,
Olyan teljes forma,
Mint az a te orcád
Teljes Magyarország.

Néztem azt a felhőt,
Halványodó felhőt,
Megállottam, néztem
Odafent az égen,
A rózsás, a füstös
Alkonyatvidéken,
Ugy fájt az én szívem,
Ahogy nem fájt régen,
Néztem azt a felhőt,
Míg a magas szelek
Széthúzták, elhordták,
Volt, nincs Magyarország.

(1921)

A TARTALOMBÓL

Beszélgetés Gyulay Endre megyéspüspökkel ...	4. oldal
Vendégünk volt Deutsch Tamás	6. oldal
Egy rendhagyó sírkő	9. oldal
Átadtuk a tornatermet	10. oldal
Irodalmi sarok	10. oldal
Szentandrások találkozója	11. oldal
A tarlóégetésről	12. oldal
A gazdasági társaságok tökeemelése	14. oldal
Pályázatok	16. oldal
A Vértessy Társastáncklub hírei	16. oldal
Suli-hírek	17. oldal
„Ballag már a vén diák...”	18. oldal
Sport	20. oldal

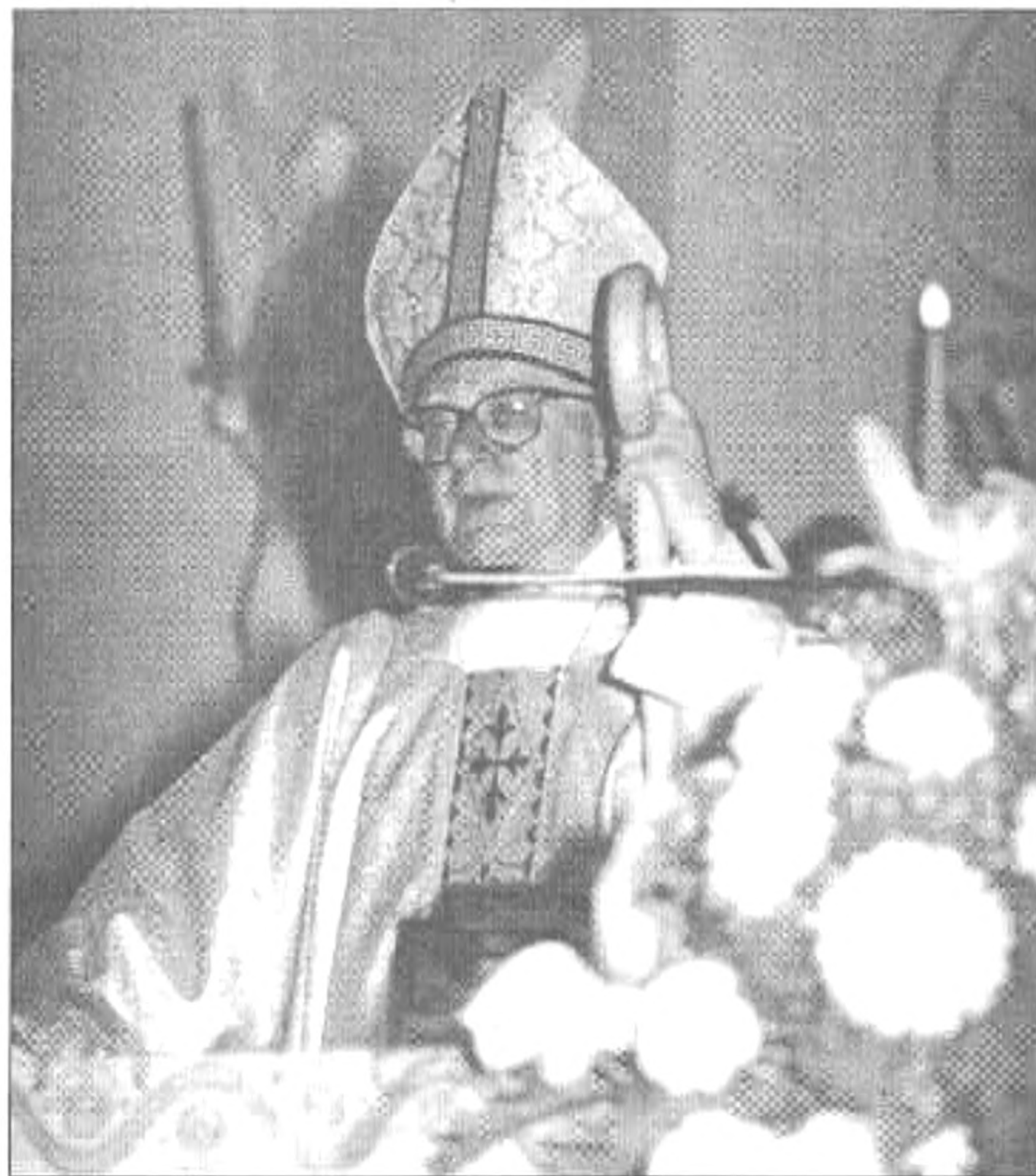
BESZÉLGETÉS GYULAY ENDRE SZEGERED-CSANÁDI MEGYÉSPÜSPÖKKEL

Május utolsó vasárnapja igen-csak eseménydús volt községünk életében. A délelőtti tornaterem átadás után délután a katolikus gyermekek és szülei, az egyházközség hívó közönsége várta szeretettel egyházmegyénk főpásztorát Gyulay Endre püspök urat, aki a korban és tudásban megfelelő 29 gyermeknek szolgáltatta ki a bérálás szentségét. A szentmise után kértem meg, hogy válaszoljon a Szentandrási Híradó kérdéseire.

- *Püspök Atya! Legutóbb éppen négy éve beszélgettünk egy hasonló alkalomból. Akkor külön kitértünk a különböző szekták kérdéskörére. Azóta kormányváltás is történt, s a szektákkal illetve a különböző egyházakkal kapcsolatos törvények módosítását is tervezik. Mi az Ön véleménye ma ezekről a kérdésekről?*

- Én azt hiszem, ezt nem jogi úton kell megoldani, bár az is sokat segíthet, de mégsem ez a megoldás. A szektákkal kapcsolatban egyetlen igazi megoldás van: olyan keresztény életet, olyan kisközségek sorozatát kell bemutatni, ahol az emberek érzik az egyháznak az értékét. Érzik, hogy ez a szívüket melegítő valami, ahol örülni lehet Krisztus feltámadásának, a lelkiismeret nyugalmanak, az örök életre való készülésnek. Ha mi magunk igazi keresztény életet mutatunk, akkor nem igen fognak a szektába menni. Mert ha oda mennek nagy lelkesedéssel, egy csomó csalódás éri őket, vagy pedig úgy befogják őket, hogy idegrendszerükben tönkremennek. Különböző variációk vannak, de én azt hiszem, hogy amire Szent István építette ezt az országot, azon lehet fenntartani. Ezt azonban úgy kell élni, hogy ez valóban bemutatva legyen a községekben, városokban: ilyenek a keresztények. Ahogy régen is: „Nézzétek így szeretik egymást” - volt a pogányoknak a megjegyzése a keresztények felé. Ha ez a szeretet, ez a me-

legség megvan a hitünkben való állhatatosság, vallásgyakorlás, templomba járás, szép templomok, stb. akkor én azt hiszem, hogy ebben valami szűkülés lesz arrafelé és bővülés felénk. Ehhez minden lehetőségünk megvan, nekünk kell teret biztosítani, hogy ezt bemutassuk.

FOTÓ: SZÉCSI MÁTYÁSNE

- *Hogyan értékeli Püspök Atya a Jubileumi év illetve a Millennium szerepét ebben a vonatkozásban?*

- Én azt hiszem, nagyon szépen kiemelik azt, hogy Szent István mire épített. Amerre én járok zászlót megáldani vagy egyebet, mindig az egységről beszéltek, hogy a zászló az éppen egy-egy közösséget akar összefogni, egy országot akar összefogni. Nemcsak én, hanem a többiek is természetesen effelé mutatják az utat, hogy a Millenniumban egymásra kellene találni és a magyar átkos

széthúzás helyett valami igazi egységet, valami értékrendi egységet kellene találnunk. Hiszen a családok és minden széthull ezzel a mindenféle szabadsággal. Ami igazán már nem szabadság, mert tönkreteszi a saját, és a többiek életét.

- *Ehhez kapcsolódik éppen a Magyar Katolikus Püspöki Kar kör-*

világért (megj.: olvasóink ezt is olvashatták hasábjainkon; a szerk.) - az nagyon nagy port vert fel az országban. Én azt hittem, hogy ez majdnem olyan porverés lesz, ezt azonban lényegesen kevesebben ismerik, kevesebbet beszéltek róla. Pedig! Legalább olyan lényeges kérdésekről van szó, mint a szociális kérdésekről volt akkor. Fölméri az egész mai családi otthont, életet, s megpróbálja bemutatni, hogy az egyház mit tanít a családról, hogyan kellene hozzáállni.

Azt hiszem először is a család az a prototípus, ahol a gyerek megtanul férfinak, apának, nőnek, anyának lenni. Ha ez hamis kép nincs prototípus a számára. Egy repülő megcsinálnak, legfeljebb valamit javítanak később rajta, de a prototípus ha jó, beválik akkor azt újra és újra és újra gyártják, amíg egy újabbat ki nem találnak. Az Isten elindította a házasságot, kitalálta az ember számára. Meleg családi otthont, boldog otthont akart. Együtt munkálkodást, együtt keresést, együtt elköltést, együtt gyereknevelést, együtt örülni, ahogy a gyerek megszólal, jár, stb. tehát minden egyes mozzanata boldogságot jelent. Milyen bizonyítványt hozott, mit tanult? Milliós-millió apró örömet nyújt. Ha két ember - vagy pláne az elválás után még gyűlölik is egymást - megúnja lassan egymást, nincs miről beszélni, nincsenek élményeik, legfeljebb a munkahelyről. De a gyerek az mindennap színessé teszi az életet. Mint a régi kaleidoszkóp amikor kis üvegmorzsák voltak benne, s az ember ahányat mozdított rajta, annyi variáció volt. A gyerek ilyen. Milliós variációt, örömet, gondot, vagy éppen nehézséget hoz, összefűzi a neveléssel a szülőket. Mennél több önző ember van a családban, annál kevésbé lesz boldog család, annál kevesebb gyerek lesz, annál több válás lesz, annál több boldogtalan ember lesz. Mert ez mind boldogtalanságba viszi. Én azt hiszem, ahogy három, négy, öt, hat gyereket fölnevel-

levele A boldogabb családokért című, melyet olvasóink is ismerhetnek, hiszen részletekben folytatólagosan közöljük. A keresztény egyház tanításából következik, hogy az életet szentségnek tekintjük. Hogyan értékeli a társadalmat, a közélet hozzáállását ezekhez a kérdésekhez és a körlevélhez?

- Meg kell valljam, én egy kicsit nagyobb lendületet, egy kicsit nagyobb érdeklődést vártam effelé a körlevél felé, ami készült, én most ebben nem voltam benne. Az előző körlevél - Az igazságosabb és testvériesebb

tek nagyon szegények majdnem putriban, és nagyon boldogok voltak. Úgy gondolom, ha az igényeket egy kicsit lejjebb szállítanánk, akkor azért lehetne találni - ha nem is divatos ruhába bújtatva - több gyereket, és ez több munkás kéz lesz akkor amikor a mai szülők megöregszenek.

Többször elmondtam már, én nem tudom, kik fogják majd a mai fiataloknak a nyugdíját fizetni, kik fogják összeadni, honnan lesz majd, hogy az életük fönntartsák. Hiszen a gyerekek képtelenek eltartani ma is a legtöbb helyen a szülőket. Nyugdíjukból élnek. Miből fognak élni, miből fogják a nyugdíjat fizetni? Hol lesz az a társadalom melyik képes fönntartani önmagát, ha az csupa nyugdíjashiból áll és egy-két dolgozóból.

Ez a visszaesés, ami most már fogható, számszerűsíthető, hiszen évente egy Makó, lassan egy Szeged fog eltűnni az ország életéből. Most még innen-onnan magyarok bevándorolnak, mert még talán jobb körülmények között vannak, mint Erdélyben vagy Délvidéken. De hát ezzel nem lehet pótolni. Itt fiatalokra, gyerekekre van szükség, és ezeknek nem akármilyenek kell lennie. Nem tolvajnak, meg gyilkosnak, mint mostanában előjön, hanem olyan keresztény alapra épülőnek, akik tudják, hogy meg kell becsülni a másik embert, és nem kihasználni és becsapni stb.

Nagyon fontos a családoknak a megújulása és ebben próbált valami útmutatást adni a Magyar Katolikus Püspöki Kar a maga körlevelén keresztül.

- Úgy érzem, a körlevél is bizonyítja, hogy a Püspöki Kar támogatja azt a kormányparti elképzelést, hogy a családok helyzetén segítsenek. Bár hozzátesszem - gondolom Püspök úr is egyetért velem abban - nem biztos, hogy mindig az anyagiak azok, ami miatt nem „vállalják” a gyermeket, nem fogadják el mint Isten ajándékát. Magam is tudnék mondani számtalan példát arra, hogy bizony jó körülmények között lévő családoknál is jellemző az egyke, gyengébb anyagi helyzetben lévőkénél a több gyermek.

- Igen. Nem csak ezen múlik. A Magyar Katolikus Püspöki Kar számtalanszor találkozott az előző kormánnyal, vagy valamelyik tagjával, vagy a miniszterelnökkel. Erről nemigen szoktak beszélni a sajtóban, hanem arról, milyen kívánságai voltak az egyháznak, milyen ingatlant adjanak vissza. Mi pedig minden esetben

megemlegettük a magyar családok helyzetét. Minden esetben felszólítottuk a vezetőket a szociális gondoskodásra, legyen az elesettekkel, nyugdíjasokkal, egyebekkel. Lepergett róluk. Most természetes, ha valamivel jobb akkor azt nagy örömmel tapasztaljuk és ha szabad így mondani dicsérettel vagyunk, mert felelősek vagyunk mi is a híveinkért. De valóban nem ezzel lehet megoldani. Föl kellene készülni a házasságra, a szexuális életnek nem szabad ilyen szabadosságot adni, hogy már lassan az általános iskolából kikerülők mind túlestek szexuális partnerkapcsolaton. Ezt tényleg a házasságra kellene fenntartani. Ez nem egy - bocsánat - „szórakoztató üzem”, hanem itt sokkal többről van szó. Kiegészítenek a házasságba, nem jelent valami többletet, nem adja át egészen testét, lelkét, gondolkodását, mindent. Valóban nem lesz kettőből egy test. Hanem - bocsánat - ugyanaz a „szórakoztató üzem” lesz még a családi ágy is, s ezzel nem lehet azt az életre összefonódást megadni a másik felé, amelyik valóban egy életre szól. Tehát itt sokkal komolyabb ránevelés kellene a családi életre. Komolyan venni a gyereket, mint értéket, az életet mint értéket.

Világviszonylatban nagyon dobogós helyünk van az abortuszok vonalán. Hát ez valami örület! Hogy ennyi embert megölünk megszületése előtt! Mindenki emlegeti, hogy ez gyilkosság. De nekem asszony-nak jogom van, de nekem orvosnak jogom van! De miért? Honnan volna az élet fölött valakinek joga dönteni? Amikor elítéljük a kivégzést, annak lehetőségét bűnözőknél, akkor nem ítéljük el a gyilkosságot a gyerekeknél?

A napokban hallottam valamelyik nagyúrnak a nyilatkozatát a vezetőségéből, hogy „mert ha az abortusztörvény nem lenne ilyen, akkor mennyi állami gondozotról kellene gondoskodni, s mennyi terhet jelentene az államnak”. Hát köszönöm szépen! Először is azok akik elindítják ezt az életet, azoknak tudni kell, hogy ebből élet születik és itt milyen felelősek. A másik oldalról: egy államnak problémája az, hogy gyereket kell felnevelni? Ezt nem tudom megérteni! Amikor ma olyan törvény van Magyarországon, hogy szinte lehetetlen örökbe fogadni gyereket, mert ha egyszer látta az

anyja, akkor megint öt évig, vagy három évig nem lehet kiadni. Ez elképzelhetetlen! Miért nem lehet családi körülmények között felnevelni, ha már a szülők elhagyták? Egy csomó dolgot át kellene gondolni akár törvényi szinten is és egy sokkal fölfrissítettebb új családi otthont nyújtani.

Szóba került, hogy homoszexuálisok neveljenek gyereket. Hát hol van ott az apának, anyának a példája? A következő generáció - bocsánat - honnan fogja a gyerekeket előszedni? Homoszexuálisokból? Vagy klónozással? Nagyon nehéz elképzelni ennek az egész magyar jövőnek ilyen fajta beállítását. Nincs más, mint a Szent István-i alap! Keresztény alapokra tenni mindent és a keresztény erkölcsiségre ráépíteni a magyar társadalmat!

A szabadság nagyon fontos dolog, de nem akkor, amikor a többieknek az érdekét sérti. Csak egy példa: Mondjuk én holnapról kezdve kábítószeres leszek. Holnapról kezdve tönkreteszem magam. Jogom van? Biztos. De! Két hónap múlva, vagy két év múlva, vagy fél év múlva bekerülök a kórházba. Kinek a pénzén? A munkából kiesek. Ki fogja az én nyugdíjamat vagy a táppénzemet fizetni? A társadalom. Tehát a többieknek élőszködöm. Ezt nem szokták figyelembe venni. Ugyanúgy a részegeknél, az AIDS-eseknél, és a többiekénél. Mert nekem jogom van! Hát nincs jogom a többiek nyakán élőszködni! Itt valahol az egész törvényi hozzáállást, a szabadság és a többiek a meghatározását nagyon komolyan át

kellene gondolni. Utána lehet valamit csinálni.

- Az utóbbi időben Püspök Atya igen sokat szerepelt a televízióban az egyházmegyében zajló perrel kapcsolatban. Kérem, mondja el ezirányú véleményét!

- Kérem szépen! Egy szerencsétlen békéscsabai esetről van szó. Ahol a plébános tudtom és engedélyem nélkül egy sereg pénzt fölvetett, 80 milliót. Anélkül, hogy bejelentette volna, anélkül, hogy elszámolt volna, anélkül, hogy a pénztárkönyvbe bevezetette volna, anélkül, hogy a kiadásokról számlája vagy nyugtája lenne. A bíróság érvényes szerződéseknak vélte ezeket, bár a plébánosoknak nincs 50 ezer forint fölött joga intézkedni csak az én engedélyemmel. Erre nem volt engedélye, egyetlenegyre nem tudja bemutatni, hogy engedélye volt. A 80 milliót felvette, a 80 millió eltűnt, a 80 milliót nem tudja kimutatni, hogy hol van. Valami hamis jegyzéket most előszedett, eddig három-négy év alatt mióta a pénzeket felszedte, nem tudott elszámolni felszólításom ellenére sem. Az egyházközséget kötelezték, - talán 27 peres fél volt, de még 27 van aki nem perelt - és ez egy olyan 54 milliónyi kis forintocska lesz, amit a békéscsabai egyházközségnek ki kell fizetnie. Nekik nincsen ennyi pénzük. Majd elárverezik a bútorokat, elárvereznek épületeket. Nem tudom, hogy mi lesz ennek a vége.

- Püspök atya! Kimerítő válaszait olvasóink nevében köszönöm. Főpásztori munkáját Isten áldása kísérje!

Molnár Imre Zoltán

ANYAKÖNYVI HÍREK

Római katolikus szertartás szerint eltemetett haitottaink:

CSÍK IMRE, Szent Imre 21. sz. alatti lakos, május 11-én hosszantartó szenvedés után lelkét visszaadta Teremtőjének. Élt: 64 évet. Gyászolják: felesége, nővére és annak családja, unokatestvérei és rokonsága.

MRENA JÓZSEFNÉ CSÍK ILONA, Petőfi u. 10. sz. alatti lakos május 12-én hosszantartó gyengélkedés után elhunyt. Élt 78 évet. Gyászolják: leánya, veje, unokája, esivére és családja, és összes rokonsága.

KATONÁ JÁNOS Batthyány u. 3. sz. alatti lakos június 1-jén csendesen elhunyt. Élt 73 évet. Gyászolják: gyermekei, unokái, dédunokák, testvérei és a rokonsága.

LÁSZLÓFI FERENCNE Árpád u. 3/a. sz. alatti lakos június 5-én váratlanul elhunyt. Élt 70 évet. Gyászolják: leánya, veje, unokái, dédunokája, testvérei, rokonsága.

KISS ISTVÁNNÉ RAJZ MARGIT Budapest, Hankóczy Jenő u. 2. sz. alatti lakos június 6-án elhunyt. Élt 78 évet. Gyászolják: férje, testvérei és férje rokonsága.

KOVÁCS ANTAL Rózsa F. u. 11. sz. alatti lakos június 10-én hosszantartó súlyos betegség után meghalt. Élt 70 évet. Gyászolják: testvérei, testvéreinek a gyermekei és a rokonsága.

VENDEGÜNK VOLT DR. DEUTSCH TAMÁS IFJÚSÁGI- ÉS SPORTMINISZTER

Ahogy lapunk hasábjain is nyomom követhetik olvasóink, május 28-án iskolánk és községünk vendége volt dr. Deutsch Tamás ifjúsági és sportminiszter. Ebből az alkalomból kértem, mondjon el érdekességeket és válaszoljon a Szentandrási Híradó kérdéseire.

- Miniszter Úr! Szeretettel köszöntöm itt a Hunyadi János Általános Iskolában Békésszentandráson. Kérem ossza meg velünk gondolatait néhány - számomra és az olvasók számára is - fontos kérdésben. Az előző évben nagy port vert fel a hazai sajtóban az MLSZ elnökével kapcsolatos döntése. Ön kapott hideget és meleget egyaránt. Mára azonban bebizonyosodott, hogy nagyrészt igaza volt. Milyen jövőt lát ma a magyar labdarúgás előtt?

- Elsőként a tavalyi konfliktust én azért tartom problémának, mert ennek a megoldása vette el az időt és az energiát. Ahelyett, hogy már a tavalyi év elején, közepén hozzá lehetett volna látni a magyar labdarúgás nélkülözhetetlen megújításához, a megújítást szolgáló program végrehajtásához. Ami gyakorlatilag, azt kell mondanom, egy évet késett, most idén évelején, tavasszal kezdődhetett el. Az előző év szeptemberében hivatalba lépett új MLSZ vezetőség előkészítő munkájának köszönhetően megszülettek azok a feltételek, amelyek alapján a munka elindulhatott. A Magyar Labdarúgó Szövetség céljai száz százalékban egy irányba mutatnak a minisztérium által egy évvel korábban megfogalmazott szakmai célokkal. Az egy év késlekedés volt a legkomolyabb probléma. Hogy milyen esélyt látok a labdarúgás megújítására, a problémák megoldására? A kiindulópont a következő: ma a magyar sportnak több mint a felét a labdarúgás jelenti. Sajnos egy szempontból nemhogy a felét nem jelenti, de szinte semmit sem tesz hozzá - ez pedig az eredményesség. Ezen kívül

azonban minden más tekintetben - igazolt sportolók száma, a nem igazolt, hanem a szabadidejükben a sportággal foglalkozók létszámát, egyesületek számát, a nézői érdeklődést és a sportban felhasznált pénzüsszeget tekintve - minden metszetben a fele, vagy a felénél is jóval többet jelent a magyar sportnak a labdarúgás. Ha tehát az a kor-

dás színvonala ugyanúgy két-két és fél évtizeddel van lemaradva az európai élmezőnytől, mint ahogyan a teljesítményben legalább ennyi a lemaradásunk, vagy a struktúrában. A harmadik probléma pedig a morális. A magyar labdarúgásban nem a tisztesség, az adott szó, a tisztességes üzleti gyakorlat a jellemző, hanem éppen ellenkezőleg a simlisség, a

FOTÓ: B&B

mány elhatározása, hogy a magyar sport egészének fejlődését kell elősegíteni, akkor ennek fejlődése, gyarapodása a labdarúgás nélkül nem elképzelhető. Békésszentandráson, ha az emberek életének a felét jelentő valami nem fejlődik, akkor nem tud Békésszentandrárs fejlődni. Ugyanez a helyzet a magyar sporttal is. Ráadásul a labdarúgás a maga problémáival ránehezedik, agyonnyomja a magyar sport egészét, szinte a döntő részét. Eppen ezért a megújítás programja abból indul ki, hogy ma ezek a gondok három csoportba sorolhatók. Úgymint szervezeti, finanszírozási problémák - rossz a magyar labdarúgás felépítése gyalázatos a finanszírozása, pazarló, nem a teljesítményt honorálja. A következők a szakmai problémák. Igen, a magyar labdarúgásban a játékosok tudása, az edzők tudása a szakmai tu-

mások becsapása, mindenhol a kiskapuk keresése. Amiben tehát el kell indulni az a labdarúgás új szervezeti rendszerének a kialakítása, amelynek párosulnia kell a szakmai színvonal emelkedésével és ez együtt hathat a morális problémák megoldására, valamint a morális problémák megoldása is segítheti ezeket a jelenségeket.

- Ehhez kapcsolódik a következő kérdésem. Mire adja és milyen feltételekkel a kormány a következő évre kilátásba helyezett 20 milliárd forintot?

- Mindenekelőtt azt kell mondanom, hogy a tavalyi és az idei évben is példátlanul nagy összeget adtunk a labdarúgás fejlesztési programra. Tavaly 450-480 milliót, idén is több mint 400 milliót, amely szinte kivétel nélkül az utánpótlásnevelést, a gyermek és ifjúsági labdarúgást segíti. Megjegyzem, hogy az elmúlt 5-6 évben a legnagyobb szám amit egyáltalán a labdarú-

gásban mondtak az, hogy ha egyszer, mégegyszer kihangsúlyozom, egyszer adna a kormány 300 milliót az utánpótlás nevelésére az minden problémát megoldana. Most mi két év alatt több mint 800 milliót adtunk és ezt a programot szeretnénk tovább folytatni.

Az előbb említett sokmilliárdos közreműködés - mert ez nem egy egyszeri vissza nem térítendő támogatás, hanem csak közreműködés - lényegét tekintve három csatornát jelent. Ez egy megállapodás alapján történne. Nem azt jelenti tehát, hogy odaadjuk aztán nem kap vissza semmit az állam. Az adófizető polgárok pénzéből egy olyan lökést akarunk adni a magyar labdarúgásnak, amelynek hatásaként az átalakuló és aztán profi labdarúgás ezt a befektetést vissza tudja adni.

Az első a stadionkorszerűsítés - ebbe szorosan beleértve a beléptető rendszereket ami fontos lépést jelenthet a futball-huliganizmus visszaszorításában. Másodikként a professzionális első és másodosztályú klubok szervezeti problémáját az oldhatja meg, ha tényleges tulajdonosaik vannak, ami azt jelenti, hogy ahhoz akarunk segítséget nyújtani - a gazdasági életből vett, kis- és középvállalkozások támogatásának mintájára -, hogy tényleges tulajdonosok, saját tőkéjüket mozgatva jelenjenek meg a labdarúgásban, de az adott klub működéséhez szükséges forrásokhoz kiegészítő támogatást igényelhessenek. Azután ha üzletté válik a foci, akkor ebből képesek legyenek visszafizetni.

- Fogalmazhatok úgy, hogy a profizmus teljes kialakításához, és a teljesítmény alapú labdarúgáshoz nyújtják ezt a lehetőséget?

- Igen. A professzionális labdarúgás intézményrendszeréhez és ami nagyon fontos, a fejlesztési program folytatásához. Ami pedig az alapokat illeti - és ebben benne van az utánpótlás nevelés, létesítmény fejlesztés, pályavilágítási program is - az már az amatőr labdarúgást is segíti.

- Milyen szereplést vár illetve mivel lenne elégedett az idei Sydney-i olimpián?

- Én hiszem, hogy örömet fognak okozni sportolóink a Sydney-i szereplésükkel. Persze tudja az ember, a szurkoló, különösen a magyar - s én is közéjük tartozom - igazságtalan, mert aranyérmekben mér. Azt is hiszem, hogy a remény, ha jól látom azt jelenti, úgy gondolják a szurkolók, különösen a pesszimisták, hogy ha már két-három aranyat nyerünk az jó. Vagy vannak az álmodozók, hogy több, mint tízet kell nyernünk. Emellett vannak a realisztikusok, akik azt mondják hat-hét aranyérem az egy tisztességes szereplés. Azt gondolom, ezt az örömet képes a magyar olimpiai csapat megszerezni. Hogy én mire számítok? Én mindig azok közé tartozom, akik a meglepetésben bíznak. Ha nem jön be, nem csalódott az ember. Hogy ez mennyit jelent érme számában azt hagy ne mondjam el, de reménykedjünk!

- Milyen díjazásban részesülnek a sikeresen szereplők?

- A napokban megszületett a Magyar Olimpiai Bizottság javaslata. Ez egy nagyon tisztességes elismerést jelent, amit a minisztérium az elkövetkezendő napokban fog megítélésem szerint megerősíteni. Hogy idézzem Schmitt Pál MOB-elnök úr mondatát a díjazásra vonatkozóan: „Egy olimpiai aranyérem egy 35-40 m²-es másfél szobás, 2. emeleti zuglói öröklakás árának fog megfelelni.” Hogy ez sok, vagy kevés? Azt hiszem a megbecsülés elsősorban erkölcsi, de az anyagi része amelyet az állam ad, úgy érzem tisztességes.

- Milyen stádiumban tart az egyeztetés az Oktatási Minisztériummal a mindennapos testnevelés ISM által javasolt megoldására, vagyis a tanórák 5 perccel történő rövidítésére vonatkozóan?

- Ez az egyik lehetséges módszer, a másik pedig a kerettantervi szabályozásban jelenne meg. Ez egy olyan elem, amely garanciáját jelentené a mindennapos testnevelésnek. Itt a tanrendbe iktatott kötelező testnevelési órákról lenne szó. Éppen a jövő héten fogok léülni szakemberek társaságában - a Testnevelő Tanárok Országos Szövetségének vezetői, Gerincgyógyászok Szövetségének képviselői - Pokorni miniszter úrral. Hiszem, hogy tudunk előre lépni az előttünk álló hetekben. Én úgy látom, hogy a célt tekintve nincs vita az oktatási tárca és az ISM között, a legmegfelelőbb eszközt

szeretnénk megtalálni. Itt még eltérőek az álláspontok, de hiszem, hogy végül egy közös álláspontot ki tudunk alakítani.

- Milyennek ítéli meg minisztériuma elmúlt két éves tevékenységét?

- Azt gondolom, hogy az elmúlt 3/4 évben, egy évben jelentősen javult a minisztériumnak a tevékenysége. Az indulás nehézségein túlestünk, ami egy olyan nehézség volt, amellyel más tárának nem kellett szembenéznie. Ez ugyanis nem egy átalakuló, hanem egy teljesen új minisztérium volt.

Ezt magunk mögött tudtuk és azóta folyamatosan nő a teljesítmény színvonala. Ami viszont talán még ennél is fontosabb, hogy olyan átfogó fejlesztési programokat indítottunk be - sport, fogyatékosok sportja, ifjúsági kábítószer megelőzés - melyek átfogó eredményei ebben az esztendőben már jelentkeznek. Teljesen más tehát az a környezet, amelyben a minisztérium teljesítményéről tudunk beszélni. Tavaly elindultak ezek a folyamatok. Azt mondhatjuk, a gyorsan növekvő fa magját ültetjük el. Hiába tudtuk, hogy gyorsan fog nőni és gyorsan termőre fordulhat, tavaly még csak az ültetésnél tartottunk. Azóta kibújt a földből, szépen nő és ma már látszik, hogy szép gyümölcsöt hozhat.

- Végül egy teljesen más dologról szeretném megkérdezni. Önről, az Ön magánéletéről az utóbbi időben elég sok információ, közte talán rengeteg bántó is megjelent a bulvársaj-

tóban. Hogyan lehet, meg lehet-e szokni egyáltalán közszereplőként az ilyesféle dolgokat?

- Én magam is azt gondolom, hogy a közéleti szereplők magánéletét illetően sokkal több az ami nyilvánosságra hozható, mint egy nem közéleti szereplő esetében. Másképpen fogalmazva egy nem közéleti szereplő magánélete sokkal szélesebb körű, mint egy közéleti emberé. A probléma nem is ezzel van. Az, hogy nyilvánosságra került az a tény, hogy nekem házasságon kívül gyermekem született, rendben van. Én ezt eltagadni nem akartam, nem akarom, és a gyermeket vállalom. Az én házasságommal kapcsolatos nehézségek okán következett be ez a helyzet. A baj nem ez. A baj kétös, ami komoly veszélyeket rejt magában. Az egyik az az, hogy nem az én magánéletemben, hanem nem közszereplők magánéletében vájkálnak megengedhetetlen eszközökkel. Mert az én gyermekeim, a most született gyermekem, az ő édesanyja, az ő szülei, az én feleségem szülei nem közszereplők, és zaklató, bántó, fájdalmat okozó módszerekkel dolgoznak, egyszerűen nem hagyják őket békén most már elég hosszú ideje, sok nap óta. A paparazzi kifejezést szerencsétlen Diana hercegnő halála óta ismerjük. Ma az a helyzet, hogy az említett hozzátartozóimnak úgy kell élni az életüket, ha nem is falkában, de szép számmal követik őket fotóriporterek. Ők nem

közszereplők én az vagyok, ha az én szerepléseimen ott vannak azt nem kifogásolom, - az ő életük viszont rájuk tartozik. A másik dolog viszont az, hogy mindezidáig a magyar közéletben a közszereplők magánéletében való vájkálás és ennek kapcsán a példányszám növelés, sztorigyártás, szenzációkeltés szándékával eddig nem volt példa. Ha ez elindul és nem az lesz a helyzet, hogy én voltam az első, de egyben az utolsó, hanem én csak egy első voltam, és ezután sorozatban fog ez megtörténni, akkor olyan szennyáradatot fog jelenteni a magyar közéletben, amely hihetetlen módon meg fogja terhelni. Ezért kéne most megálljt parancsolni. Egy szenzáció hajhász hevével nem bírt egy lap, azt gondolhatta, hogy én próbálom bármit is eltitkolni. Ez eszem ágában sincsen. Nem titkolom el, a tettemért a munkámban és a magánéletemben is mindig vállaltam és vállalom is a felelősséget, most is vállalom ennek bármi legyen a következménye. De most itt kéne megálljt parancsolni és csorgó nyállal nem kéne személyemet követően tucatnyi közszereplő vélt vagy valós magánéleti ügyeivel foglalkozni.

- A kérdéseimre adott kimerítő választ olvasóink nevében is megköszönöm! Köszönöm továbbá, hogy megtisztelt bennünket a mai ünnepeken!

Molnár Imre Zoltán

Üdvözlöm a bekiérdezőket!

szereplő!

szereplő!

A BOLDOGABB CSALÁDOKÉRT!

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele a hívekhez és minden jóakarátú emberhez a házasságról és a családról Magyarországon

1.3. A házasság és a család ma: változás vagy válság?

1.3.1. A házasság kapcsolatok

31. A családi élet átalakulása nem pusztán tükrözi a társadalmi és történelmi változásokat, hanem részben *okozza is* azokat. Ez egyaránt vonatkozik a szülő-gyermek és a házastársak közti kapcsolatra. A „házasság válságának” emlegetését a többség elutasítja. Egy 1993-as vizsgálat során a megkérdezett 20-40 éves fiatalok 85%-a nem értett egyet azzal az állítással, hogy „a házasság elavult intézmény”. (A legalacsonyabb iskolai végzettségűek között ez az arány „csak” 78% volt, a diplomások között viszont 93%.) Számos jel viszont azt mutatja, hogy a családok megalapozó házasságok napjainkban könnyebben felbomlanak, mint korábban, s mellette más együttélési formák is terjedőben vannak. Növekszik azok száma, akik nem élethosszig tartónak tervezik házasságukat. Napjainkra egyre jellemzőbben a rövid ideig tartó párkapcsolatok.

32. Ehhez kapcsolódóan az utóbbi évtizedek egyik legfeltehetőbb folyamatának a „házassági kedv” fogyatkozását tartjuk: a házasságkötések száma évtizedek óta csökken Európában. Magyarországon ez a csökkenés még erősebb, mint a környező országokban. Ötven évvel ezelőtt, 1949-ben 1000 lakosra 11,7 házasságkötés jutott, 1997-ben viszont csak 4,6. A visszaesés a 25 éven aluliak között a legnagyobb: mintha a fiatalok egyre kevésbé éreznék az együttélés egyetlen kötelező formájának a házasságot. Ennek következménye az is, hogy a házasság népességnek az összlakosságon belüli aránya az 1980 óta eltelt időben 52%-ról 45%-ra esett vissza. A házasság helyett mind többen választják a kapcsolattartás és az együttélés más formáit.

Ennek az átalakulásnak számos közvetlen és közvetett oka van. Bizonyára közrejátszik a nők szerepének átalakulása a családban és a nyilvános életben. A házasságon belül a nők kevésbé fogadják el azt a patriarchális hagyományt, amely a férjet helyezte a „családfő”, a család irányítójának szerepébe. Egyre több nő tanul tovább, s vállal munkát. Ennek következtében módosul a családon belüli munkamegosztás és szerepvállalás, a felelősségek, jogok és döntések megoszlása is. Jelentősen megváltozott a nemek közti kapcsolat, a szexuális viselkedés szokásrendszere is: a keresztény értékrendet vagy akár a hagyományok által kialakított normákat kevesebben fogadják el, mint korábban. Évvél párhuzamosan változott a leányanyák és a házasságon kívül gyermeket vállalók társadalmi megítélése is.

33. Bár egyre kevesebben kötnek házasságot, a válások száma mégis folyamatosan emelkedik. Ezer házasságkötésre ma 510 válás esik, 1970-ben ez a szám „csak” 236 volt. Lehetetlen itt felsorolnunk a váláshoz vezető összes okokat, még kevésbé azok következményeit. A felsoroláson túl a házasságok felbomlásában bizonyára döntő szerepet játszik a mindenek fölé emelt individualizmus, az életmód önkényes megválasztásának igénye, mindenfajta kötöttség és elköteleződés elutasítása. Szoros összefüggés mutatható ki a házaspárok válásossága és házasságuk stabilitása között. Az egyház előírásait követő vallásos emberek között éppen fele annyi a válás, mint a magukat nem hívőnek vallók között.

Hosszan lehetne elemezni a válások következményeit is. A felbontott házasságokat egyre gyakrabban inkább élettársi kapcsolat követi, mint új há-

zasság. A 16-24 éves fiatalok egy ötödének szülei elváltak. Egyre jobban terjed a „rekombináció”, az újránházasodások vagy együttélések nyomán létrejött bonyolult kapcsolatok szövevénye. A válások rendszerint súlyos érzelmi megpróbáltatással, olykor anyagi terhekkel járnak a házastársak valamelyike, esetleg mindkettőjük számára. Elsősorban azonban a széttört családokban élő gyermekek szenvedik meg szülei házasságának kudarcát és azokat a kusza érzelmi viszonyokat, kötődéseket, amelyekbe belekényszerülnek. A tapasztalat szerint az elváltak gyermekei több pszichés problémával küszködnek az életben, mint azok, akiknek a szülei nem váltak el. Ez akkor is igaz, ha nehéz szétválasztani, hogy ezekből mit okozott a család kettészakadása, és mit azok a korábbi problémák, amelyek a váláshoz vezettek. A túl korai első szexuális kapcsolat és a művi abortusz jelentősen gyakoribb azok között, akiknek a szülei elváltak. Elsősorban nem a szociális helyzet, hanem a családi érzelmi háttér idézi elő a korai szexualitást, a gyakori partnerváltást, az abortuszt. A családi szocializáció gyengülése jelentősen csökkenti az egészséges társadalmi érintkezés esélyeit is.

34. Úgy látjuk, hogy a mai magyarországi társadalomban sokan, főleg a fiatalok közül, szinte közösségen kívül vagy átmenetileg vállalt és szabályozott közösségekben élnek, rokoni kapcsolataik szinte eljelentéktelenedtek. Az egyéni érdekérvényesítést, örömszerzést bálványozó divat hatására úgy érzik, hogy a házasság és a család gátolja énjük kibontakoztatását, az önmegvalósítást. A „fiatalkori kultúra”, a „fiatalságkultusz” arra ösztönzi őket, hogy hosszabbítsák meg kötetlen fiatalságuk éveit, és késleltessék a felnőtté válást.

Legfőljebb az ideiglenes együttélési formákat választják, a házasságkötést és a gyermekvállalást halogatják. A kamaszkori válságok elhúzódnak, a pályaválasztás és a családalapítás ideje későbbre tolódik. Korábban a családalapítás és a munkavállalás a felnőtt élet kezdetének, kitüntetett értéknek számított, s elérése véglegesen lezárta egy életszakaszt. A mai fiatalok életében viszont megnövekedett a készülődés, a próbálkozás ideje: egybemosódhatnak, párhuzamosan folytathatnak vagy akár újrakezdődhetnek a tanulás, a hivatásra készülődés, a pályaválasztás és a pénzkereső munka szakaszai. Természetesnek tekintik azt, hogy többféle tevékenységet, foglalkozást és párkapcsolatot próbáljanak ki mindkét nem tagjai. Ezzel párhuzamosan módosulnak az együttélés szakaszai és különféle formái.

35. Fontos módosulásokat látnunk az idősök világában. Az utóbbi két-három nemzedék életében alaposan kitolódott a családi élet azon szakasza - néha *üres fészeknek* nevezik -, amelyben már nincsenek napi szülői kötelezettségek. Mivel az átlagos életkor rövidebb volt, korábban alig létezett ez az időszak, jelenleg viszont akár évtizedekig is eltarthat Magyarországon is - bár nálunk rövidebb ez az idő, mint a legfejlettebb országokban. Amikor a felnőtt gyermekek elköltöznek, a szülők újra ketten maradnak. Sokuk két irányban válik elkötelezetté. Még segítenek gyermekeiknek az önálló lakás felépítésében vagy megszerzésében, majd részt vesznek unokáik gondozásában, ezzel egyidőben azonban saját idős szüleiket is gondozzák, támogatják. A modern társadalmakban jól lehet érzékelni ennek az életszakasznak sajátos feszültségeit, válságait.

(folytatjuk)

MILLENNIUMI OLDAL

MEGHÍVÓ

A békésszentandrás
Békéssy János Helytörténeti és
Hagyományőrző Egyesület
2000. június 25-én 17 órakor
avatja névadójának újraállított
síremlékét
a római katolikus temetőben.
Az esemény a millenniumi program
része,
melyre tisztelettel meghívunk
minden érdeklődőt.

*Békéssy János Helytörténeti és
Hagyományőrző Egyesület*

PÁLYÁZAT

A békésszentandrás Millenniumi Emlékbizottság irodalmi pályázatot hirdet „Életutak” címmel. A pályázati munkákban azon személyek életrajzi feldolgozását várjuk, akik Békésszentandrásról származnak vagy tevékenységük településünkkel kapcsolatos.

A pályázat beadási határideje: 2000. október 31.

Millenniumi Emlékbizottság

„Pöti Kampöni”

2000. július 3-tól 14-ig ismét megrendezésre kerül a Nemzetközi Színjátszó Tábor. A programmal kapcsolatban június 23-án 17 órakor megbeszélést tartunk a Könyvtárban. Szeretettel várunk minden érdeklődőt, szüleikkel együtt.

MEGHÍVÓ

Békésszentandrás Nagyközségi Önkormányzat
Képviselő-testületének
Millenniumi Emlékbizottsága és a Tessedik
Vadásztársaság
tisztelettel meghívja a lakosságot
dr. Szerényi M. Iván
emléktáblájának avatására,
2000. július 1-jén (szombat) 14 órára
a Központi Orvosi rendelőhöz.

Millenniumi sakkszimultán

2000. május 14-én ünnepi sakkszimultán volt a békésszentandrás Művelődési Házban. A sakkozni vágyók Sinka Brigitta nagymesterrel mérhették össze tudásukat. A huszonkilenc partiból álló szimultán 18 győzelmet, 9 döntetlent és 2 vereséget hozott a nemzetközi elismeréssel rendelkező Sinka Brigitta számára. A délután érdekessége volt az is, hogy a sakk nagymes-

ternő először szerepelt együtt Sinka Mátyás testvéreivel, akinek ez idő alatt címertörténeti kiállítása volt ugyanezen teremben.

A megnyitó

Parti közben

Hock János

NEMZETI

Rózsa Miklós: Az Anjou-korszak fénye

A történelem folyamán hullámcsapásaiban magasság és örvény nem öletszerűen változnak: magasabb erkölcsi törvény érvényesül azokban. Miként az egyes embernek, úgy a nemzeteknek életében is ott látjuk az osztó igazság sujtó, vagy jutalmazó kezét. Elpuhult, gyáva, hitetlen, erkölcstelen, önző, parázna korszakok fiainak végig kell szenvedniük hazájuknak benső kórtól eredő elzülleszt; mértéktelenül hódítani vágyó, kapzsi, rabló fajok fegyvertől vérzenek el; csak becsületes, szorgalmas, okos, erkölcsös és munkás életű korszakoknak adatik meg nagynak látni a hazát.

Ezredéves történelmünk csudálatos példákkal adózott ennek a szomorú és mégis oly vigasztaló igazságnak. Valahányszor csak letért ez a nemzet a becsületes munkának, az istenfélelemnek és az igaz erkölcsöknek egyenes útjáról, mindig örvénybe szédült s egymást érték nemzeti megpróbáltatásaink; viszont mindannyiszor felragyogott napja, mikor testvérharc, pártviszály, vallásháború s egyéb önzésből, hiúságból, kapzsiságból eredő bajok nem marcangolták. Fájdalom, sokszor vetette le a mélységbe a történelem folyamának háborgó hulláma ezt a nemzetet, de életrevalósága, genialitása s küldetésének, hivatásának szilárd tudata mindannyiszor fel emelte, sőt nem ritkán hihetetlen magasságba röpítette.

Mégis, ezredéves történelmünk ideje alatt tán sohasem ragyogott fényesebben a magyar nemzeti dicsőség csillaga, mint az Anjouk idején. A XIV. század ama nyolcz évtizede alatt, melyet méltán nevez „daliás korszak”-nak a történelem s melynek ragyogása

főképp I. Károly és Nagy Lajos koronáiból sugárzik elő, Magyarország a hatalomnak, gazdaságnak, ragyogásnak tekintélynek eladdig nem is álmódott polczára jutott; jólét, műveltség, vallás, tudomány és művészet ezer áldása boldogította; izmossá, életerőssé edződött a szent koronatest s a hármass halom bérczes kis országa Európa legfélelmesebb birodalmává nőtt.

Végzetzerű irgalmasság és isteni könyörületesség kellett ahhoz, hogy Magyarország megérte ezt a korszakot s nem aludt el örökre abban a tehetetlen aléltságban, melyben a pusztuló és kihalóban levő Árpád-ház uralkodásának utolsó éveiben synylődött. Már Kún László erkölcstelen és szálnalmas kormánya alatt megkezdődött a veszedelmes zülleszt s még jobban fokozódott az utolsó, gyenge Árpád-vér; III. Endre alatt. Milliós benső baj emésztette az országot s ekkor még közbe jött a szerencsétlen interregnum, mely nem hogy apasztotta volna, de még növelte a bajokat. Két király is volt egyszerre: a Cseh Venczel és Bajor Ottó, de mindakettőnek a királyi hatalma együtt sem ért föl az elhatalmasodott oligarchák hatalmával, akik kormányt-kormányra buktattak, loptak, zsaroltak, zsarnokoskodtak, királyosdit játszottak, a hazát idegen uralkodók pénzeért százszor elárulták és az egységes Magyarországból elaprózott, egymást gyilkoló s egymást leigázó területet csináltak.

S az árnyképeknek ebből a szomorúan fekete sorozatából milyen ragyogó tükröt varázsoltak az Anjouk! A tehetetlen árnyék-királyságból micsoda európai nagyhatalmat formált erős karjuk, becsületes szívök, okos fejük és szerencsés kezük! ... Amilyen nehe-

zen, amily fáradtsággal és szívós kitartással bírtak csak trónra jutni, oly hirtelen, szinte varázsütésre tudták a kis Visegrádot központjává tenni az európai udvaroknak...

Daliás idők, mikor az idegen királyok daczára is magyar udvartartás hintette szét fényét a királyi várban, mikor a kis Visegrád fogadta be, ragyogó kongresszusra Magyar-, Cseh-, Lengyel- és Morvaország fejedelmeit, hogy megkössék a világtörténelmi jelentőségű szövetséget a német hegemonia ellen s kijelöljék Nápoly trónjára másodszülött fiát a magyar királynak! ... Daliás idők, mikor oláhok, horvátok sorra hódolnak meg a magyar főhatalom előtt s a diadalmas magyar trikolórt lengeti az Adria szellője! ... Daliás idők, mikor magyar harcosok lovainak dübörgésétől visszhangzik Italia klasszikus földje s magyar díszörség áll őrt Nápoly királyi palotája előtt a magyar királynak tiszteletére! ... Daliás idők, mikor a mi lábainkhoz rakta adóját a tenger büszke királynéja: Velence; újra a szent korona testébe olvadt Dalmácia s tőlünk függnek Genua, a „superba”, Aquiléja, Flórencz és Pádúa! ... Magyar király: Lajos, uralkodik Lengyelországban, hűbéresei a bosnyákok, szerbek, bolgárok, oláhok s az ő hatalmas karjának intésétől függ sorsa Ausztriának, a pápának, az olasz fejedelemeinek! ... Daliás idők, mikor magyar kezek tartották szorosan Európa gyeplőjét, mikor három királyi udvarnak: Budavárnak, Visegrádnak, Diósgyőrnek fénye sugározta szét a magyar dicsőséget s mikor ezekben a királyi székhelyekben még egyaránt megfordultak a konstantinápolyi császár, csak úgy, mint a francia király s a német lovagrendek és apróbb eu-

rópai fejedelmek éppen úgy, mint a barbár ázsiai hatalmaságok! ... Daliás idők, mikor a magyar harci vitézség legendás híre betöltötte a világot s a mi dicsőségünk melegében sütkéreztek azok, kik egy századdal előbb még reánk mint olesó prédára leselkedtek! ...

S ha vizsgáljuk az Anjou-ház alkotása: az erős és hatalmas magyar királyság születése titkát, mit találunk? Mi volt az oka és kik voltak megindító, ápolói ennek a hatalmas lendületnek, mely hazánkat a XIV. században a virágzásnak páratlanul magas fokára emelte? ... A nemzet, maga a magyarság, az ő államfentartó, törhetetlen erejével! Mert akármilyen vitéz, munkás, ügyes, erélyes és bölcs volt is Károly király, uralkodása kezdetén sokkal fiatalabb s különben is idegen származású, semhogy Magyarország regenerátora lehetett volna. Ellenben igenis, úgy ő, mint a többi Anjouk azonosították magukat a nemzet benső életével, megértették törekvéseit s felismerték hivatását: őrévé lenni Európának kelet felé s hidjául szolgálni a nyugati civilizációnak. Belátták, hogy a magyar állam a nemzeti királyság alatt keletkezett keleti jellegével meg nem állhat és súlyra sohasem gyarapodhatik, ha csak a nyugati civilizáció természetjének szerepét át nem veszi. És ezt a szerepet az Anjouk nemcsak balkáni politikájukkal szolgálták, de Nagy Lajos az ő lengyel királyságával kibővítette ezt a civilizációs szerepkört észak-kelet felé is.

A magyar faj politikai érettsége és hazafisága mellett bizonyít, hogy ebben a munkában oldaluk mellé állott az Anjoukirályoknak. Ennek a korszaknak szülötte a nemzetnek amaz új arisztokráciája, mely az Apponyiakat, Széchényie-

D I C S Ő S É G Ű N K

ket, Sztáraiakat, Drugeteket, Nádasdiakat stb. adta a hazának, melyekből - a régi írás szerint - „a szentkorona jobb ágai” hajtottak ki és virultak tovább. A zsarnoki önzés szenvedélyébe elmerült oligarchia helyett ezek végezték a nemes, hazafias munkát, mely Magyarország újjászületését eredményezte. Viszont az Anjou-királyok voltak az elsők, kik a középkorban először ébredő demokratikus szellemet el nem nyomták, sőt inkább támogatták, akik belátták, hogy a népnek nem csupán uralkodóra, de kormányzóra és pártfogóra is van szüksége s a nép az, mely adóval, munkával, fegyverrel szolgálva az államot, legbiztosabb alapot nyújtja annak fentartásához.

Ekként táplálták és erősítették egymást a nép és a királyi hatalom s az Anjou-házbeli királyok erélyes és bölcs kormánya nemcsak visszaszerelte, de meg is sokszorozta a legtöbb államfentartó intézmény: a királyi hatalom tekin-

télyét. Károly megerősíti a nemesség régi jogait, a trónvillongások oligarchiái helyébe új főnemességet állít s igyekszik azt jószágadományozásokkal, kitüntetésekkel

magához kapcsolni. Nagy Lajos kormánya alatt pedig a megállapodott viszonyok, a hosszú béke, szerencsés külpolitika, igazságos belkormányzat s a törvények oltalma alatt már nemcsak a nemesi osztály, de a polgári elem és a nemzet zömét képező jobbágyság is vagyonosodik. Ez az általános jólét egyik leghatalmasabb támasza volt a királyi hatalomnak s ez tette lehetővé azt is, hogy a nemzet végre tisztább ideálok: vallás, tudomány, művészet felé is irányíthatta figyelmét.

Az Anjou-korszak dicsőségéhez tartozik végre jogéletünknek demokratikus alapon történt rendezése is. Az ő művök volt a vármegyei igazgatás, a királyi városok rendezése, a honvédelem, a bíráskodás, a földesurak és job-

bágyok közti viszony s a pénzügyi szabályozása s az Anjou-kor szervezkedő mozgalmában bírák eredetüket Zsigmond későbbi törvényei is: a jobbágyság költözködési szabadságáról s a szegény adózó nép terheinek könnyítésére irányuló többi törvények. S bár I. Károly és Nagy Lajos idejében alkotmányos életünk látszólag szunnyadt, mégis kormányzásuk idején ment végbe nálunk az a csodálatos proccesszus, mely az első dinasztika korából származó ősi intézményeinket a kor szellemében átalakította s lerakta a rendi alkotmány továbbfejlődésének alapjait. Ekkor eresztettek gyökeret a nemzeti élet taláiba és ha gyökerük mélyebbre, a korábbi századokra nyult is, e korszak uralkodó eszméiből szívták az erőt megizmosodásukhoz azok az intézmények, amelyek a következő korszakban közéletünk organumaivá fejlődtek.

Fájdalom, az Anjouk végnapjait katasztrófák kísérték

s az elkerülhetetlen izgalma, melyek az új vallási eszmék elterjedésével jártak, meg előbb a tizenöt éves küzdelem, melybe az Anjouk örökét átvett Zsigmond trónjának megszilárdítása került, feldúlták az ország nyugalmát s elhomályosítani készültek e korszak ragyogó fényét. S ez a csapás nem jött egyedül, mert ugyanakkor, a belső átalakulás nagy munkája mellett készülnie kellett a nagy élet-halál harcra a külső ellenség ellen, amely kelet felől végromlással fenyegette.

De a magyar nép e válságos, lassan emészto küzdelemben is diadallal megállott s bizonyította fájának államfentartó erejét. S ha váratlan szerencsétlenségek reá nem szakadnak, genieje, talentumossága s a küzdelmekben megedződött szívóssága bizonyára később is biztosította volna számára azt a vezető szerepet, melyet az Anjouk alatt játszott az európai népek történelmében.

Egy rendhagyó sírkő

Sinka Mátyás 1996-ban elhunyt grafikusművész emlékére síremléket szenteltek a katolikus temetőben. 2000. május 20-án Szurovecz Vince esperes úr és Sinka József polgármester úr közreműködésével bensőséges keretek között zajlott a síremlék beszantelése, leleplezése.

A munkát Sinka Brigitta sakk-mester felkérésére Lestyán Goda János szobrász készítette.

Kőbe faragta Sinka Mátyás halála előtti, a művész saját maga által grafikán megjelenített lelkiállapotát. A művészien elkészített dombormű megindító és képszerű. Esztétikai megjelenítésével mindannyiunkat gondolkodásra készít életünk

A művész testvére Brigitta, és a szobrász Lestyán Goda János a síremléknél

Fotó: Szécsi Mátyásné

nehéz pillanatairól. Köszönjük mindezt az ifjú szobrásznak. A család, a rokonok és a tisztelők

közében lezajlott bensőséges ünnepség a 2000. esztendőben, egy rendezvénysorozat része-

ként szerveződött. Jó lenne, ha a művész Sinka Mátyás munkáit állandó kiállításon tekinthetnék meg az érdeklődők, külön kiemelve a szentendrési címer történetét megjelenítő sorozatot!

Köszönjük Sinka Brigitta sakk-mester segítségét. Kérjük, hogy a Millenniumi év elmúltával is támogasson bennünket itt élőket! Eredeti ötleteivel, egészséges életszemléletével segít, hogy gondolkodásunk és lelkületünk a napi nehézségek ellenére is derűsebbé, gazdagabbá váljon.

Ehhez kívánunk továbbra is jó egészséget!

A Millenniumi Emlékbizottság nevében:

Hrnicsjárné Dorogi Mária

ÁTADTUK A TORNATERMET

Május 28-án, egy szép vasárnap délelőtt különleges eseményre gyűlt össze a község apraja-nagyja.

A Hunyadi János Általános Iskola udvara 1/2 11-re megtelt emberekkel. A régen várt esemény a felújított tornaterem és kézilabdapálya átadása volt, melyen községünk, iskolánk vendége volt dr. Deutsch Tamás ifjúsági és sportminiszter. (A vele készült riportot is megtalálhatják az olvasók hasábjainkon.) Az ünnepség természetesen a Himnusszal kezdődött, majd a jelenlévők kulturális bemutatót láthattak.

Elsőként Farkas István 5.b osztályos tanuló adta elő tangóharmonikán Sosztakovics Szól a verkli című zeneművét, majd Takács Szilviától hallhattuk Gianni Rodari A világ minden gyermeke című versét. Ezt követte a Chován

Kálmán Művészeti Alapiskola kihelyezett tagozatának hegedű-együttese, akik Két magyar népdalt adtak elő, melyeket Papp Lajos dolgozott át.

Ezek után a köszöntők következtek. Elsőként Molnár Imre Zoltán igazgató úr köszöntötte a minisztert, valamint a jelenlévőket. Ismertette a tornaterem rövid történetét, megköszönte az ISM-től kapott 2.436.000 Ft-ot, majd kérte a miniszter urat, őrizze meg községünket jó emlékezetében, és figyelmét továbbra se kerüljék el a békésszentandrási pályázatok.

Igazgató úr köszöntője után Sinka József polgármester úr szólt a jelenlévőkhöz, a miniszter úrhoz. Csatlakozott ahhoz, hogy jó emlékezetében őrizze meg községünket, és a Parlament társalgójában a békésszentandrási

perzsaszőnyegen állva is jusunk eszébe.

Őt Sipos Béla, jugoszláviai testvérközségünk, Kishegyes Helyi Közösségének titkára követte. Elmondta a két község kapcsolatának történetét, valamint azt is, hogy mindig boldogok ők, kishegyesiek, ha ilyen örömteli eseményre érkezhetnek Békésszentandrára.

A következőekben Domokos László országgyűlési képviselőnknek, a Megyei Közgyűlés elnökének köszöntőjét hallhattuk.

Ezek után dr. Deutsch Tamás miniszter úr mondta el ünnepi beszédét. Külön kiemelte, hogy a test a lélek temploma, és akkor nem vigyázhatunk lelkünkre, ha testiünkre sem vigyázunk, mert ép testben ép lélek. Buzdította a diákokat és a jelenlévő gyerekeket, hogy neveljék szüleiket, ne-

veljék a testmozgásra és használják ki együtt a felújított tornatermet és a kézilabdapályát.

Tartalmas és szép beszéde után Domokos képviselő úr és az igazgató úr segítségével átvágta a nemzeti színű szalagot, majd mindenki levonult a kézilabdapályáról és együtt nézték végig az 5.a osztályosok sportbemutatóját és az azt követő aerobic bemutatót, melyet a 8. osztályos lányok adtak elő. A bemutatókat Rábáné Fazekas Erika (az 5-ese), valamint Kissné Balog Tünde tanárnők tanították meg a diákoknak.

Végül a miniszter úr és Domokos képviselő úr egy-egy szentendrési szövésű szőnyeget kaptak ajándékba, majd megnézték a tornatermet és iskolánkat is.

Molnár Karolina

Szalagátvágás

A 8. osztályosok tornabemutatója

Fotó: B&B

Ki ne ismerné A fekete város, a Beszterce ostroma, A Noszty fiú esete Tóth Marival, és még sok más nagyszerű regény alkotóját. Emlékezzünk most az egyik legnagyobb magyar íróra.

Szklabonyán született, apja bér- lő, kisbirtokos, anyja családjából jeles evangélikus lelkészek származtak. Bár nemesi ősökre gyakran hivatkozott, bizonyítani származását nem lehetett. A gyermekkor környezete a palóc és szlovák parasztság volt. Volt tehát honnan merítenie a témát

és mintát paraszti hőseihez olyan műveikhez, mint a Jó palócok és a Tót atyafiak.

Iskoláit Rimaszombaton, majd Selmechányán az evangélikus leceumban végezte. Érettségi után joghallgató volt Győrben, de igen rövid ideig jogászokodott. Költő akart lenni, verseket írt. Jogászokadásának egyetlen - életre szóló - következménye lett, hogy titokban feleségül vette vármegyei előljárójának leányát, Mauks Ilonát. Az ifjú házasság az akkor egyesülő (1873) fővárosba költözött. A főváros most indult útjára, hogy világváros legyen. Mikszáth itt akart író, újságíró lenni, ám a szép remények hamar szertefoszlottak. Nagy nyomorban éltek. Felesége meg is betegedett. Rábeszélte hát, hogy váljanak el, s a fiatalasszony költözzön haza a jó-

módú otthonba. Később, sikeres íróként újra feleségül vette, s már örömmel adták hozzá szerelmét. Három fiúgyermekük született.

Az író vidékre, majd újra Budapestre ment. Szívesen dolgozott és a nyolcvanas évekre be is ért munkája gyümölcse, egyszerre nagyon népszerű lett. Eleinte érződik munkáin Jókai és Vas Gereben hatása. Mindig is jellemző volt rá az anekdotisztikus jellemzési mód. A nyolcvanas évekre azonban megtalálta egyéni stílusát, melyre realista törekvések jellemzőek. Mindig jól érezte magát a dzsentrivilágban, bár nem tartozott közéjük. Kritikus és ironikusan szemlélte őket, ugyanakkor megmutatta az emberit és szeretetreméltót is műveiben.

A regényírás mellett publikált is, szerkesztőként is dolgozott (pl. Magyar Néplap, Szegedi Napló). Aktívan politizált. Kormánypárti képviselőként belülről látta a Tisza Kálmán kormány hibáit. Minél többet látott annál inkább bírálta, és egyre pesszimistábbá vált. Ez a pesszimizmus hajtotta műveiben a kritikai realizmus felé. (Beszterce ostroma, Új Zrínyiász).

Életműve átfogja a magyar széppróza és a publicisztika minden műfajárnyalatát. Jellemzőes alakja volt a hazai irodalomnak és a magyar közéletnek. „Jókai mellett ő volt a másik elő hallhatatlan... Ő vele vált teljessé a magyar irodalom XIX. százada.” (Hegedűs G.)

1910. május 28-án hunyt el.

Molnárné

IRODALMI SAROK

90 éve hunyt el Mikszáth Kálmán (1847-1910)

Szentendrások találkozója Hernádszentendrőn

„Szentendrési gyerek vagyok,
Szentendrőn születtem...”

Ezt a dalt egyformán énekelhet-
te mindenki azon a találkozón,
melyet Hernádszentendrőn
rendeztek a IV. Szentendrési
Napokon.

1995-ben jött az ötlet Jász-
szentendrőről, majd 1996-ban
ténylegesen is megtörtént az
első magyarországi találkozó.
1997-ben Békésszentendrőn,
1998-ban Rábászentendrőn,
1999. helyett az idén Hernád-
szentendrőn találkoztak a
részvevők.

8 tagú képviselői küldöttséggel
keltünk útra, hogy felkeressük
a közel 400 lakosú Hernád-
szentendrőt a Hernád folyó
völgyében. Ez a település Mis-
kolcától mintegy 40 km-es tá-
volságra északra, a 32-es
főközlekedési úttól 4-5 km-re
található. A közelében találha-
tó Enes, Ináncs, mely települé-
seknek meghatározó szerepe
van Hernádszentendrő életé-
ben. Díszes meghívót küldtek
a szervezők a találkozóra,
mely szerint egy „forrón” tá-
lalt ebéd vár majd bennünket.

getések során először furcsa
volt hallani, amikor mindenki
arról beszélt, hogy szentendrő-
si vagyok, Szentendrőn mi
történt, stb., de aztán gyorsan
hozzá kellett tenni, hogy me-
lyik Szentendrőn. A délutáni
program hivatalos része, a te-
lepülések bemutatkozása a falu
piciny kultúrházában zajlott.
Az ináncsi általános iskola ta-
nulói - idejárnak a hernádszen-
tendrői gyerekek is -
kultúrműsort adtak elő. Ének-
kari, táncos produkciók után
a gyerekek előadtak egy szín-
játékot is, az ismert népmese
feldolgozását. Címe: „A köle-
ves”.

A gyerekek fellépése után a
hat település polgármestere
mutatta be községét, ismertette
az elért eredményeket, gondo-
kat, problémákat. Bár mind-
egyik település Szentendrő,
de a köztünk levő távolságok
és nagyságok miatt mások a
feladatok Békésszentendrőn
és mások pl. Nemesszentend-
rőn. Az öt többi település lé-
lekszáma együttesen alig
haladja meg Békésszentendrő-

igaz hogy nem helyben dol-
goznak az emberek. Majd
mindegyik polgármester be-
szélt arról, hogy öregszik a te-
lepülés, a fiatalok
elköltöznének. Iskola ezekben a
kis községekben általában
nincs, így a gyerekek a kör-
nyékbeli településekre járnak
tanulni. A jászszentendrői em-
berek a jászok világtalálkozó-
jára készülnek.

Mi is készülünk egy újabb talál-
kozóra, melyet idén november
30-án András napkor tartunk
Békésszentendrőn. A terveink
szerint a Kárpát-medencében, a
történelmi Magyarország terüle-
tén található 13 Szentendrő ne-
vű települést hívjuk meg erre a
találkozóra. A magyarországi te-
lepüléseknek ezúttal adtuk át a

Templomában, mely istentisz-
teletre hívott bennünket. A
Tiszteletes Asszony beszédé-
ben üdvözölte a találkozó gon-
dolatát és Isten áldását kérte a
részvevőkre és a települések
összes lakójára.

A délután megkezdett ismer-
kedés este a fehér asztal mel-
lett folytatódott. Felszabadult
hangulatban, közös tánc,
éneklés mellett igazán jól
éreztek magukat. Az esti
program után vendéglátóink
másnap még fokozták a han-
gulatot. Környékbeli kirándu-
lásra vitték a társaságot.
Mivel ez a környék már a To-
kaji borvidékhez tartozik, így
a pincelátogatást nem lehetett
kihagyni. Útközben láttuk a
lankás hegyoldalon levő sző-

A találkozó résztvevői

De mielőtt arra gondolnak a
kedves olvasók, hogy ezek a
vendégek majd jól megégetik a
szájukat a forró levestől, azok-
nak gyorsan elmondom, hogy
Forró egy település, melynek
minden igényt kielégítő panzi-
ójában volt a szállásunk és az
ebéd. Mivel ez volt a negyedik
találkozó, így sokan már ismer-
ősként üdvözölték egymást.
Szentendrői emberek talál-
koztak egymással és a beszél-

sét, de ezek közül is kiemelke-
dik Jászszentendrő a közel
3000 lakosával. A többi telepü-
lés 500 fő alatti, illetve körüli.
A beszámolókat hallgatva,
örömmel állapítható meg, hogy
a kis településeken is ott a gáz,
telefon, szennyvíz. Hernád-
szentendrőn most pályáznak
a szennyvíz beruházásra. Ráb-
ászentendrő polgármestere
büszkén újságolta, hogy náluk
szinte nincs is munkanélküli,

Ajándékatadás

meghívót és ismertettük azt az
emlékmű tervet, melyet meg-
valósítunk a Millennium je-
gyében. A meghívást örömmel
elfogadták a települések és
ígéretet tettek arra, hogy itt
lesznek. A közös barátságra és
a találkozó emlékére a résztve-
vők megajándékozták egymást
egy-egy emlékekkel, a községre
jellemző ajándékkal, prospek-
tussal.

Nem lehetett úgy elmenni Her-
nádszentendrőről, hogy ne
lássuk azt a folyót, amely ta-
valy és az idén is oly sok szo-
mórúságot okozott árvizével. A
községtől mintegy 3 km távol-
ságban most visszahúzódva
medrébe - igaz sebesen folyva
- de békés arcát mutatta.
Megszólalt a harang Hernád-
szentendrő Református

lőültetvényeket, valamint
Tállyán azt a kőbányát, ahon-
nét a követ hozták a Szentend-
rői emlékműhöz. A
borpincében érdekes látvány
az a nemespenész, mely min-
dent beborít és ez adja a Tokaji
bor rendkívüli aromáját.

Az idő gyorsan telt s így eljött
a búcsú ideje. A két nap alatt a
Szentendrői emberek - jöhet-
tek bárhonnan - egy helyről
valónak érezhették magukat.
Emlegettük is sűrűn, „mi szen-
tendrőiak”.

A következő hagyományos ta-
lálkozó 2001-ben Tornaszen-
tendrőn lesz, de november
30-án itt Békésszentendrőn
találkozunk ismét együtt a
Kárpát-medencei Szentendrő-
sokkal.

Fabó István

A FALUGAZDÁSZ HÍREI

A tarlóégetéskor irányadó jogszabályok

A tarlóégetéssel kapcsolatos jogszabályok az elmúlt években megváltoztak. Az alábbiakban ismertetem az idevonatkozó hatályos jogszabályokat, a jogszabálysértés esetén alkalmazható szankciókat és a jogszabályok gyakorlati alkalmazását.

A növényvédelemről szóló 1988. évi 2. tvr. végrehajtásáról rendelkező 5/1988. (IV.26.) MÉM rendeletnek a tarlóégetésre vonatkozó 70.§-át a 9/1993. (I.30.) FM rendelet hatályon kívül helyezte. Tarlóégetés ezidő szerint csak engedély alapján hajtható végre. A tarlóégetés engedélyezése a levegő tisztaságának védelméről szóló, módosított 21/1986. (VI.2.) MT rendelet 15.§-ának (3) bekezdése szerint a települési jegyző hatáskörébe tartozik.

Az utóbbi jogszabály 15.§-ának (4) bekezdése szerint a tarlóégetés engedélyezése esetén a növényvédelmi hatóság állásfoglalását be kell szerezni. Az állásfoglalás az 1988. évi 2. tvr. 1.§-a szerint a növényvédelem feladatát képezi, ennélfogva ezért - véleményem

szerint - díj, készkiadásmegtérítés vagy más ellenszolgáltatás nem jár.

A települési jegyző által lefolytatásra kerülő engedélyezési eljárás előtt, alatt, illetve attól függetlenül a Növényegészségügyi és Talajvédelmi Állomás ellenszolgáltatás mellett nem adhat ki az érintett termelőnek tarlóégetésre állásfoglalást, szakvéleményt, mert ez összeférhetetlen volna a települési jegyző részére a későbbiek során esetlen adott hatósági állásfoglalással.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény végrehajtása tárgyában kiadott, módosított 30/1988. (IV.21.) MT rendelet 31.§-ának (1) bekezdése szerint közút tengelyétől számított 100 méteren belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a közlekedés biztonságát veszélyezteti. Ugyanezen jogszabály 31.§-ának (2) bekezdése szerint közút lakott területen kívüli szakasza mellett, 100 méteren belül tarlót égetni nem szabad. Égetni e távolságon túl is csak állandó felügyelet mellett és akkor szabad, ha az a közúton

a láthatóságot nem csökkenti. Nyilvánvaló, hogy tarlóégetés ebben az esetben is csak engedéllyel végezhető.

A Földművelésügyi Minisztérium és a felügyelete alá tartozó szervek Tűzvédelmi Szervezeti és Működési Szabályzatáról és egységes szerkezetbe való közzétételéről szóló 8/1981. (MÉM. É. 20.) MÉM utasítás 6. számú függeléké részletesen előírja a tarlóégetés szabályait. Ezen utasítás a jogalkalmazásról szóló 1987. évi XI. törvény alapján már nem jogszabály, még ezen törvénynek 49.§-a alá sem vonható. Azonban jogi akadálya nincs annak, hogy a tarlóégetéskor ezen utasítás 6. számú függelékében foglalt szakmai előírások a gyakorlatban - értelemszerűen - alkalmazásra kerüljenek.

Az egyes szabálysértésekről szóló, módosított 17/1968. (IV.14.) Korm. rendelet 111/A.§ (1) bekezdésének d) pontjába ütköző levegőszennyezési szabálysértést követ el és 30.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható, aki tarlót engedély nélkül éget.

A jogszabályellenes tarlóégetés súlyosabb esetben bűncselekményt valósít meg. A Btk. 280.§-a szerint, aki az emberi környezet védelem alatt álló tárgyát jelentős mértékben szennyezi, rongálja vagy pusztítja, bűntettet követ el és 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetés 5 évig terjedő szabadságvesztés, ha a környezetkárosítás életveszélyt idéz elő. Aki a környezetkárosítást gondatlanságból követi el, vétség miatt 1 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Végül rámutatok arra, hogy - ma már tudományos megalapozottsággal igazoltan - a tarlóégetés károsítja a termőföldet, csökkenti a szervesanyag utánpótlást, hátránnyal jár a termőföld szervesanyag-tartalmára. A tarlóégetéssel kevesebb tápanyag kerül a talajba, a mikroorganizmusok energiaforrása kisebb lesz, a mikroszervezetek pusztulása következik be és nagyfokú légszennyeződés is fellép.

Schirilla György
ügyvéd

Tarló- és növényi hulladék, valamint vágástéri és egyéb fahulladék égetése

A Tűzvédelmi Szervezeti és Működési Szabályzat 20.§ a) pontjában foglalt rendelkezés alapján a tarló- és növényi hulladékégetés, valamint az erdőben végzett vágástéri, illetőleg a fenyőtisztításból származó fahulladék, továbbá egyéb anyagok égetéssel történő megsemmisítésére az alábbi szabályokat kell alkalmazni.

1. A tarló- és növényi hulladékégetés végrehajtásánál az alábbiakat kell megtartani:

a) A tarlóégetést alkalmi tűzveszélyes munkának kell tekinteni és azt csak a mezőgazdasági üzem vezetőjének vagy megbízottjának írásbeli engedélyével és az abban előírt óvórendszabályok és csak állandó felügyelet mellett szabad végezni. Az engedélyben meg kell jelölni a tarlóégetésre előírt tűzvédelmi követelmények betartásáért személy szerint felelős nevét és beosztását is. Amennyiben az írásbeli engedélyben előírt feltételek nem biztosíthatók, továbbá

erős szél esetén, tarlóégetést végezni tilos!

b) A tervbevett tarlóégetés helyét, időpontját és terjedelmét a megkezdés előtt legalább 24 órával az illetékes első fokú tűzvédelmi hatóságnak be kell jelenteni.

c) A tarlóégetést a learatott gabonatarlón úgy kell végrehajtani, hogy a tűz terjedése irányában a hasznos vad elmenekülhessen. A tarlónak minden oldalról egyidejűleg történő felgyújtása tilos! Az égetéshez csak a tarlómaradványok hasz-

nálhatók fel. A szalmát elégéssel megsemmisíteni tilos!

d) Kukoricatarló égetésnél a c) pont alatti előírásokat kell értelemszerűen alkalmazni.

e) A cséplési hulladékokat, így pillangósvirágú magvak hulladékait és egyéb hulladékokat, a fatisztogatás hulladékait (a továbbiakban: növényi hulladékok), a hernyófészkeket és az arankafoltokat - megfelelő tűzvédelmi óvórendszabályok betartásával - csak a helyszínen szabad elégetni.

f) Türelő- és növényi hulladékégetést végrehajtani csak úgy szabad, hogy az a környezetére tűz- és robbanásveszélyt, valamint egészségkárosítást ne jelentsen. Ezért

- a türelőt, illetve az érintett szakaszokat az égetés megkezdése előtt legalább 3 méter szélességben körül kell szántani és az adott területen az apró vadban okozható károk elkerülése érdekében vadriasztást kell végrehajtani. A fasorok, facsorok védelmére a helyi adottságoknak megfelelő, de legalább 6 méteres védősávot kell szántással biztosítani;

- a türelőégetést a 30 ha-nál nagyobb területen szakaszosan kell végezni és csak az egyik szakasz felégetése után szabad a másik szakasz felégetéséhez hozzáfogni;

- a türelőégetés tartamára tűzoltásra alkalmas, kézi szerszámmal ellátott, megfelelő létszámú, kioktatott dolgozók jelenlétéről kell gondoskodni és legalább egy traktort ekével a helyszínen készenlétben kell tartani;

- a türelő- és növényi hulladékégetés célját szolgáló tüzet őrizetlenül hagyni tilos és veszély esetén vagy ha a tüzre már szükség nincs, azt azonnal el kell oldani.

g) A türelő- és növényi hulladékégetés befejezése után a helyszínt gondosan át kell vizsgálni és a parázslást, izzást - vízzel, földtakarással, kézi szerszámokkal stb. - meg kell szüntetni.

h) Az út- és vasúti menti árokpartok, rézsűk égetésére, valamint a házikertekben végzett gyom- és gazégetésre a függékben foglaltakat alkalmazni nem lehet.

2. Az erdőben a véghasználati vágásterületeken képződő fahulladékot abban az esetben lehet égetéssel megsemmisíteni, ha annak felhasználására és hasznosítására más lehetőség nincs. A vágástéri és egyéb fahulladék égetése alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység és így erre vonatkozó rendelkezések szerint kell az égetést engedélyezni. Az engedélyben - egyéb követelmé-

nyek előírása mellett - a következőket is szerepeltetni kell:

a) az égetést az adott erdőterület illetékes erdészeti szakképzett-ségű személy irányítása mellett nagyobb (10-20 fő), valamint e munkára vonatkozó tűzvédelmi oktatásban részesült munkacsa-pat, szélsőséges időben végezheti;

b) az égetést akkor lehet elkezd-e-ni, ha a vágástéri hulladék a faállomány szélétől legalább 50 m-re halomba van rakva és e körül legalább 2 m széles frissen felszántott vagy felásott, éghető anyagoktól mentes tűzvédő sá-vot készítettek;

c) az esetleges tűz oltásához szük-séges felszerelést és legalább 200 liter oltóvizet, 2 db vedret a hely-színen készenlétben kell helyezni;

d) az égetést úgy kell abbahagy-ni vagy befejezni, hogy az esti sötétedésig elegendő idő álljon rendelkezésre a tűz biztonságos eloltásához;

e) a tűzvédelmi rendelkezések és követelmények betartásáért, végrehajtásáért személy szerint felelős nevét és beosztását.

3. Az erdőben egyéb anyagok elé-getéssel történő megsemmisítését csak az erdő tűzvédelmére előírt általános szabályok érvényesíté-sével és az adott erdő tulajdonosá-nak (használójának, kezelőjének) vagy meghatalmazottjának külön engedélyében megjelölt tűzvédel-mi követelmények végrehajtásá-val lehet végezni.

(Forrás: CompLex CD jogtár)

Egyéb aktualitások:

- Az FVM meghosszabbította a termelői regisztráció és a földla-pú támogatás igénylésének ha-táridejét. Ezek szerint e két támogatási jogcím 2000. június 30-ig igényelhető.

- Továbbra is lehetőség van 6.000 Ft/ha mértékig áruhitel-ként működő alapműtrágya (foszforkáli és annak keveréke) beszerzésére.

Szerződéskötési lehetőség a Fa-lugazdász irodában!

Sinka Csaba

Tisztelt Földtulajdonos!

Mint bizonyára Ön előtt is is-mert, a mezőgazdaság országos szinten súlyos válságban van, a termelési költségek, valamint a felvásárlási árak alakulása miatt. Ezt a helyzetet tetézi, hogy 1998. őszétől területünk folya-matosan szenved a belvív miatt. Bérelt területeinken a belvív miatt már az elmúlt évben is jelentős termés kiesés jelentke-zett, ami miatt szövetkezetünk 23 millió Ft-os veszteséggel zárta az 1999-es évet. A belvív-károk miatt ugyan az államtól némi kártérítésben részesültünk de a mintegy 50 millió Ft-os ter-més kiesést az nem fedezte.

1999-es évben a szokásos 450-500 mm csapadék helyett terü-letünkön 1000 mm csapadék hullott. Belvízkárookra a bizto-sítók biztosítást nem kötnek, így kárunk sem térült meg. Az 1999. évi szokatlanul magas csapadékmennyiség, a 2000. év-re elvetett búza, repce, árpa ter-ületünkön is jelentős károkat okozott, ami miatt 200 ha búza, 200 ha repce, 30 ha őszi árpa teljes mértékben kipusztult.

A fentieket tetézi, hogy mint-egy 600 ha területet a vízborít-ás miatt felszántani nem tudtunk. 2000. tavaszán a ká-rok megelőzése végett mindent elkövettünk, hogy bérelt föld-jeink maradéktalanul megmű-velésre kerüljenek, ami jelentős anyagi kiadással járt. Bevetettük újra a kipusztult terü-leteket, megműveltük a szántatlan részeket és mintegy 350 ha zab és 350 ha kukorica került elvetésre. 2000. év májusára beköszöntött a területünkön már évek óta is-

meretlen aszály és két hónap alatt annyi eső sem esett, hogy a 700 ha területen elvetett zab és kukorica kikelt volna. Így már ezek a területek valószínű-leg termést sem hoznak.

Ezek a területek a bérelt terüle-tünknek mintegy 40%-a. Ezen túlmenően az aszály a megma-radt mintegy 500 ha búzaterüle-tünket is oly mértékben sújtja, hogy e levél írásakor már fél ter-més sem várható.

A korábbi években a károk el-lenére a haszonbéreket kifizet-tük, de 2000. évben káraink olyan mértékűek, hogy esé-lyünk sem maradt a haszonbé-rek teljes mértékű kifizetésére. Szerződésünk értelmében, va-lamint az idevonatkozó Ptk. 455.§ (2) bekezdése alapján a haszonbérleti díjakat sajnos a termés kiesés függvényében csökkenteni kell jelen kilátása-ink alapján 40-50%-ban. A nem termő területek után egyáltalán nem tudunk fizetni. Magunk részéről mindent megte-szünk, hogy a 2000-es gazdasági évben a bérleti díjakat minél na-gyobb %-ban kifizessük, de saj-nos számolni kell azzal is, hogy cégünk anyagi lehetősége ezt nem vagy csak korlátozottan te-szi lehetővé. Amennyiben ez be-következik, kérjük megértésüket, hiszen további együttműködé-sünk feltétele, hogy cégünk tal-pon maradjon.

Szövetkezetünk által hozandó intézkedés nem egyedi jelenség, hasonlóképpen cselekszenek más gazdaságok, földbérlok is.

Zalka Szövetkezet
Igazgatósága

KÖSZÖNET

Ezúton szeretnénk megköszönni Demcsák Andrásnének, a Nyug-díjas Klub vezetőjének azt a segítséget, hogy lehetőséget adott az enyhén értelmi fogyatékos gyerekeknek egy szép kirándulásra. A Hunyadi János Általános Iskola speciális osztályaiba olyan gyerekek járnak, akiknek családja nehéz anyagi körülmények kö-zött él. Számunkra egy nagyobb kirándulás óriási gondot okoz. Mi, pedagógusok mégis szeretnénk, ha távolabbi vidékekre is el-jutnának, többet látnának szép hazánkából. Ezért is örültünk, ami-kor Zsuzsa néni felajánlotta a közös kirándulás lehetőségét.

Ópusztaszer csodálatos látnivalókat tárt elénk. A körkép „szédít-ő” látványa mindenkit lenyűgözött. Az emlékpark hatalmas terü-letét alig tudtuk bejárni, de indulás előtt a gyerekek még kipróbálták a fa játékokból készített játszótér. Fáradhatatlanok és mindenre kíváncsiak voltak. Élményekkel tele tértünk haza. Másnap már azt kérdezték, hogy jövőre hová megyünk kirán-dulni.

Még egyszer nagyon köszönjük a támogatást, és a jövőben is vár-juk a közös kirándulásokat.

Köszönettel:

Dankóné Szűcs Éva és Kötelesné Horváth Györgyi tanárok

HIRDETÉSI ÁRAINK

Az apróhirdetés INGYENES!

Keretes hirdetések:

1/1 oldal 10.000 Ft

1/2 oldal 5.000 Ft

1/4 oldal 2.500 Ft

1/8 oldal 1.250 Ft

Az árak az ÁFÁ-t nem tartalmazzák!

I P A R T E S T Ü L E T I

A gazdasági társaságok tőkeemelése

A gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény (megjelent a Magyar Közlöny 1997. évi 114. számában) 1998. június 16-án lépett hatályba. A társasági törvény (ismert rövidítéssel: Gt.) hatálybalépése után a korábbinál magasabb törzstőkével alapíthatók a korlátozott felelősségű társaságok (kft-k), és emelkedett a részvénytársaságok (rt-k) alaptőke-minimuma is.

A Gt. átmeneti szabályai lehetővé tették, hogy azok a gazdasági társaságok, amelyek még az új törvény hatálybalépése előtt alakultak és azok, amelyek cégbejegyzési eljárása az új törvény hatálybalépésekor éppen folyamatban volt, ne azonnal legyenek kötelesek a magasabb törzstőke, alaptőke elérésére. A Gt. hatálybalépése előtt alakult kft.-k, rt.-k haladéka 2000. június 16-án jár le.

Miért van szükség magasabb törzstőkére, alaptőkére?

A korábbi társasági törvény (az 1988. évi VI. törvény) egymillió forintos kft.-törzstőke-minimumot és tízmillió forintot rt.-alaptőke-minimumot írt elő. Sokan felteszik a kérdést, hogy miért kellett ezen változtatni, különös tekintettel arra, hogy különböző legális, féllegális vagy éppen jogszabályba ütköző módszerekkel az alapítás után úgy-mond „másnap ki lehet venni” ezt a magasabb tőkét. Nézzük az okokat!

1. Tíz év elteltével semmi sem indokolta volna, hogy a korábbi tőkeminimumokat tartsa meg a törvény (gondoljunk az inflációra, a fogyasztói és szolgáltatási árindex változásaira, a különböző költségelemek növekedésére).

2. Az új Gt. a korábbi szabályozáshoz hasonlóan megtar-

totta azokat a gazdasági társasági formákat (pl. betéti vagy közkereseti társaság), amelyek az alapítók által meghatározott bármilyen kevés tőkével létrehozhatók. Kft.-t és rt.-t viszont akkor célszerű létrehozni, ha a választott tevékenység viszonylag nagyobb tőkeigényű. 3. Az alaptőke-, törzstőke-minimum felemelésének nemcsak az a célja, hogy az rt.-k, kft.-k tőkeszükségletét biztosítsa, hanem az üzleti partnerek, a gazdasági társaság hitelezői igényeinek érdekeit is védje. Ezeknél a társasági formáknál ugyanis főszabályként a tag felelőssége csak a kft.-törzsbetét és az esetleges egyéb vagyoni hozzájárulás szolgáltatására, a részvényes felelőssége pedig a részvény névértékének vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki.

4. A visszaélési, tőkekivonási lehetőségeket csökkentő a Gt. néhány új szabálya. A társasági törvény 56.§-ának (3) bekezdése értelmében nem hivatkozhat korlátozott felelősségére az a tag, aki ezzel visszaélt. Ennek alapján a kft. és az rt. azon tagjai, részvényesei, akik a társaság elkülönült jogi személyiségevel és a saját korlátozott felelősségükkel a társaság hitelezői rovására visszaéltak, a társaság megszűnése esetén korlátlan és egyetemleges felelősséggel tartoznak a megszűnt társaság ki nem elégített tartozásaiért. Ilyen visszaélés például, ha a társaság vagyonaival sajátjukként rendelkeznek, vagy ha a társasági vagyont saját maguk vagy más javára úgy csökkentették, hogy tudták (szándékosság) vagy kellő gondosság mellett tudhatták volna (gondatlanság), hogy emiatt a társaság nem lesz képes teljesíteni kötelezettségeit.

A Gt. rendelkezik a lassú vagyongyengesztés és a drámai veszteségek esetén teendő intézkedésekről is. Ha a kft., rt. éves beszámolója azt mutatja, hogy a társaság egymást követő két évben nem rendelkezik az adott formára előírt jegyzett tőkének (a három-, illetve a húszmillió forintnak) megfelelő saját tőkével, akkor a második év beszámolójának elfogadásától számított három hónapon belül gondoskodni kell a szükséges saját tőkérről (például pótbefizetéssel), vagy át kell alakítani más társasággá a társaságot (például a kft.-t rt.-vé), vagy meg kell szüntetni.

Nem lehet két évig várni, hanem haladéktalanul össze kell hívni a kft. taggyűlést, ha a mérlegből vagy a könyvviteli nyilvántartásokból kitűnik, hogy a kft. saját tőkéje veszteség miatt a felére vagy a hárommillió forintos mérték alá csökkent, vagy a kifizetéseket beszüntették, és a kft. vagyona nem elegendő a hitelezői igények kielégítésére. A törzstőké két pótbefizetéssel vagy más módon biztosítani kell, vagy a törzstőkét le kell szállítani, vagy más társasági formába kell átalakulni, vagy meg kell szüntetni a kft.-t. Ugyanezeket a vagyongyengesztési eseteket és ugyanezeket a választási lehetőségeket tartalmazza a Gt. az rt.-k esetében is, egy eltéréssel: már akkor alkalmazni kell ezeket a szabályokat, ha a sajáttőke-vesztesség miatt az alaptőke kétharmadára csökkent.

Hogyan hajtható végre a tőkeemelés a kft.-nél és az rt.-nél?

1. A Kft. társasági szerződésének módosításához a taggyűlés legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozata szükséges. Ha a taggyűlés a

törzstőke felemelését határozta el, a felemelt törzstőkét - a dolgozói üzletrész kialakítása és a törzstőkén felüli vagyon terhére történő emelés kivételével - új törzsbetétek befizetésével kell fedezni. A törzstőkét - a törzstőkén felüli vagyon terhére történő emelés kivételével - csak akkor szabad felemelni, ha valamennyi korábbi törzsbetétet teljes egészében befizették.

A törzstőke felemelése előtt bejegyzett korábbi társasági tagoknak az új törzsbetétek megszerzésére - a felemelést eldöntő határozat meghozatalától számított harminc napon belül - elsőbbségi joguk van. A tagok ezt a jogukat törzsbetéteik arányában gyakorolhatják, kivéve ha a társasági szerződés másként rendelkezik. Ha a tagok határidőben nem éleik elsőbbségi jogukat, az új törzsbetétek megszerzésére az általuk kijelölt személyek, ennek hiányában bárki jogosult lesz. Ezek a rendelkezések nem alkalmazhatók akkor, ha a törzstőke felemelése dolgozói üzletrész létesítése érdekében történt, hiszen annak alapvető rendeltetése, hogy a dolgozók szerezze meg. A törzstőke felemelésével létrejövő új törzsbetét megszerzéséhez közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozat szükséges, amelyben meg kell jelölni a vállalt mellékszolgáltatásokat is, illetve ki kell jelenteni, hogy a nyilatkozattevő a társasági szerződés rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el.

A törzsbetét legkisebb összegére, megfizetésének módjára, esedékességére, a késedelem jogkövetkezményeire, valamint a betét értékelésére és szolgáltatására, továbbá a betétet szolgáltató tag felelős-

OLDALAK

ségére vonatkozó előbb vázolt rendelkezéseket a törzstőke felemelésével létrejövő törzsbetétekre vonatkozóan is alkalmazni kell.

A másik lehetőség, hogy a taggyűlés a törzstőke felemelését a társaság törzstőkéen felüli vagyonaiból is elrendelheti. A törzstőke ilyen felemelése a tagok törzsbetéteit - külön befizetés nélkül - a korábbi törzsbetétek arányában növeli.

A harmadik eset az előző kettő ötvözése: ha a dolgozói üzletrészt a munkavállalók kedvezményes áron szerezhetik meg, akkor az új törzsbetét-befizetés és a törzstőkéen felüli vagyona együtt alkotja az emelés forrását, ha pedig ingyenesen juthatnak hozzá, akkor a törzstőkéen felüli vagyona terhére történik a törzstőke felemelése.

2. Az rt. esetében az alaptőke felemelése négy módon történhet: új részvények forgalomba hozatalával, vagy az alaptőkéen felüli vagyona terhére, vagy dolgozói részvény forgalomba hozatalával vagy feltételes alaptőke-emelésként, átváltoztatható kötvény forgalomba hozatalával. Ezek az alaptőke-emelési típusok és módok egyidejűleg is elhatározhatók és végrehajthatók. Az új részvény és kötvény forgalomba hozatala nyilvános vagy zártkörű is lehet.

Az alapító okirat, illetve az alapszabály felhatalmazhatja az igazgatóságot az alaptőke felemelésére, úgy, hogy rögzíti azt a legmagasabb összeget, amellyel az igazgatóság az alaptőkét felemelheti. A felhatalmazás, mely megújítható, legfeljebb öt évre és legfeljebb az alaptőke évi huszonöt százalékaival történő felemelésére szólhat.

Az alapításra irányadó, már ismertett szabályok az alaptőke-emelés, illetve annak cégjegyzékbe történő bejegyzése során is alkalmazandók, azzal a kiegészítéssel, hogy ha az alaptőke-emelés során a részvények kibocsátási értéke

a névértéket meghaladja, a különbözetet a részvényjegyzéskor teljes egészében meg kell fizetni.

Az rt. alaptőkéjét új részvények forgalomba hozatalával akkor emelheti fel, ha a korábban forgalomba hozott valamennyi részvényének névértékét, illetve kibocsátási értékét befizették. A közgyűlésnek az alaptőke felemelésével kapcsolatos határozata, ha az rt. eltérő részvénytársaságba tartozó részvényeket hozott forgalomba, csak akkor hozható meg, ha ahhoz az alaptőke felemelésében érintett részvénytársaságok

részvényeseinek legalább háromnegyedes többsége már előzetesen hozzájárult. Ennek során a részvényhez fűződő szavazati jog esetleges korlátozására vagy kizárására vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók.

Ha az alaptőke-emelés új részvények zártkörű forgalomba hozatalával történik, az alaptőke-emelést elhatározó közgyűlési határozatban meg kell határozni azokat, akiket a közgyűlés feljogosít a részvények átvételére. A közgyűlési határozatban rendelkezni kell az említettek által átvenni vállalt részvények fajtájáról, illetve osztályáról, számáról, a részvény sorozatáról, névértékéről, illetve kibocsátási értékéről.

Az alaptőkének új részvények nyilvános forgalomba hozatalával történő felemelésekor az rt. részvényeseit - ezen belül első helyen a forgalomba hozott részvényekkel azonos részvénytársaságba tartozó részvényeseket -, majd a jegyzési jogot biztosító kötvények tulajdonosait jegyzési elsőbbség illeti meg az alapszabályban (vagy az alapszabály felhatalmazása alapján a közgyűlés határozatában) meghatározott feltételek szerint.

Az rt. alaptőkéen felüli vagyonával vagy annak egy részével a számviteli törvény szerinti

beszámolót elfogadó közgyűlésen felemelheti az alaptőkéjét az alapító okirat, alapszabály módosításával. A felemelt alaptőkére eső részvények a részvénytársaság részvényeseit ellenérték nélkül, részvényeik névértékének arányában illetik meg. Ez alól két kivételt állapít meg a törvény: a közgyűlés az alaptőke-emelésről hozott

határozatában úgy is rendelkezhet, hogy a felemelt alaptőke terhére forgalomba hozott új részvények vagy azok egy része dolgozói részvényként a részvénytársaság munkavállalóit vagy azt a hitelezőt illeti meg, aki úgy rendelkezik, hogy a részvénytársaságnak nyújtott hitel visszaköveteléséről a részvények ellenében lemond.

A dolgozói részvény - a dolgozói üzletrészhöz hasonlóan - lehet ingyenes vagy kedvezményes. Ingyenes dolgozói részvény forgalomba hozatala esetén a dolgozói részvény névértékét a részvénytársaság alaptőkéen felüli vagyonának terhére történő alaptőke-emelés biztosítja. Kedvezményes dolgozói részvény kibocsátása esetén pedig a közgyűlési határozat szerint befizetendő kedvezményes összeg és az alaptőkéen felüli vagyona terhére történő alaptőke-emelés együttesen biztosítja a forgalomba hozott dolgozói részvények névértékét.

Az rt. közgyűlése feltételes alaptőke-emelést határozhat el átváltoztatható kötvény forgalomba hozatalával. Ekkor a közgyűlési határozatban meg kell határozni a kötvénykibocsátás módját (zártkörű, nyilvános), a kötvények számát, névértékét, illetve kibocsátási értékét, a kötvények sorozatát, a jegyzés helyét, idejét, a kötvények részvénné történő átalakításának feltételeit, a kötvény futamidejét, a kamat vagy egyéb hozam megfizetésének feltételit. Zártkörű kötvénykibocsátás esetén

meg kell határozni azokat a személyeket, akik a kötvények átvételére jogosultak, a kötvények sorozatának, számának, névértékének, illetve kibocsátási értékének megjelölésével. A kötvénytulajdonosok a kötvény futamidején belül, a közgyűlés által meghatározott időtartam alatt írásban kötvényeik helyébe részvétn igényelhetnek. Ha a kötvényeket a részvények névértékénél, illetve kibocsátási értékénél alacsonyabb összeggel bocsátották ki, a kötvénytulajdonosok kötelesek a kötvény és a részvény névértéke, illetve kibocsátási értéke közötti különbözetet az rt.-nek megfizetni.

Melyek az új törvény szerinti kötelező tőkeemelés külön szabályai?

Az új Gt. hatálybalépése után alakult kft.-k, rt.-k már elve csak az új szabályozásnak megfelelő magasabb, hárommillió forintos törzstőkével, illetve húszmillió forintos alaptőkével jöhet létre. Átmeneti szabályozásra azok esetében volt szükség, amelyek cégbejegyzése 1998. június 16-án folyt vagy már korábban megtörtént.

Az új törvény hatálybalépését megelőzően a cégjegyzékbe már bejegyzett gazdasági társaságok a törvény hatálybalépését követő két éven belül - vagyis 2000. június 16-ig - kötelesek kiegészíteni az új szabályozás szerinti legkisebb mértékre törzstőkéjüket, alaptőkéjüket. A törvény hatálybalépésekor bejegyzés alatt álló gazdasági társaságok a cégbejegyzés napjától számított két éven belül kötelesek erre.

Mindkét esetben a tőkeemelés már ismertett szabályait kell alkalmazni egy kiegészítéssel: a pénzbeli és nem pénzbeli hozzájárulás arányára vonatkozó új előírásokat nem kell alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy az emelés akár teljes mértékben megvalósulhat apportálással, készpénzbefizetés nélkül.

Kihívás napja

Tíz éve már, hogy Magyarország is bekapcsolódott abba a nemzetközi kezdeményezésbe, hogy május utolsó szerdáját töltsék el sportolással az emberek s vetélkedjenek egymással.

Községünk ismét részt vett ezen a nemzeti vetélkedésen, melyen a fő cél nem is a versengés volt. Az óvodákban és az általános iskolákban az egész délelőttöt sportolással töltötték el a fiatalok. Az óvó nénik vezetésével nagy lelkesedéssel és örömmel vettek részt a gyerekek a különböző sportjátékokban, ügyességi gyakorlatokban, labdajátékokban, kötéltáncban.

Az iskolában ezen a napon tanítási szünet volt. A közös tornagyakorlat után a felső tagozatosok kerékpártúrára indultak, az alsósok a község területén, a sportpályán, akadályversenyen vettek részt.

A napokban átadott, felújított kézilabda pályán pedig egész délelőtt pattogott a labda. Kézi és foci mérkőzéseket játszottak

egymással a gyerekek és ismét megmérkőztek a tanárok és a diákok a pályán. Ezúttal is a tanárok nyertek.

Délután fő helyszíne a sporttelep volt. A szemerkélő eső kissé elriasztotta a sportolni vágyókat és így a Gödény-halmi kerékpártúra el is maradt. Ennek ellenére mindenki megtalálhatta azt a sportolási lehetőséget, amit akart. Lehetőség volt focira, labtenisz versenyre, kajakozásra. A Művelődési Házban egész délután folyamatosan lehetett pingpongozni.

A nap zárásaként került sor a Millenniumi 2000 m-es futásra. Úgy látszott, hogy már fáradt volt a társaság, mert csak 15 fő vágott neki a távnak.

Összegzőként elmondható a napról, hogy kellemesen telt el. Aki részt vett rajta és sportolt, annak mindenképpen emlékeztető nap volt.

A résztvevők így búcsúztak egymástól: „Jövőre is találkozunk!”
Fábó István

PÁLYÁZATOK

A Képviselő-testület élve jogával a 2000. évben megvalósítandó fő fejlesztési célkitűzései végrehajtásához a hiányzó források biztosítását pályázatok útján kívánja előteremteni. Ebben az évben május 31-ig az alábbi pályázatok kerültek benyújtásra:

* Szennyvízhálózat építés befejező üteme projekt, nettó 399 MFt benyújtva BM céltámogatás, Környezetvédelmi Alap célleírányzat, Békés Megyei Területi Kiegyenlítő támogatásra.

* Furugyi út projekt, bruttó 77 MFt, benyújtva KHVM bekötőút-pályázat, Békés Megyei Területi Kiegyenlítő támogatásra az utépítés térségei Szarvas várossal közösen nyújtottuk be, az út 40%-a Szarvas közigazgatási területére esik.

* Prohászka utca utépítés projekt bruttó 18,5 MFt benyújtva Békés

Megyei Területi Kiegyenlítő támogatásra.

* Millenniumi Emlékmű projekt, bruttó 0,6 MFt benyújtva a Képző és Iparművészeti Lektorátus támogatására.

* Gondozóház átalakítás akadálymentesítés projekt bruttó 0,73 MFt Szociális és Családügyi Minisztérium.

Reméljük, hogy a benyújtott pályázatokból minél több nyerni fog és a kitűzött cél megvalósulhat. A lakossági támogatással megvalósuló beruházásoknál, szennyvíz-csatoma építés, utépítés esetén személy szerint minden érintett lakó értesítést kap a további teendőkről.

A pályázatok sorsáról folyamatosan tájékoztatjuk a tisztelt újságolvasókat.

Sinka József
polgármester

MESÉK - ESOPUS NYOMÁN

A fősvény emberről

Egy ember, ki igen fősvény vala, kéri vala Jupitert, hogy tene az ő kívánsága szerint. Hozzá bocsátá Apollót Jupiter oly tanúsággal, hogy mindenkét megadja mit kívánna, még gonoszát nem cselekvék. Így mit először kívánna gyarapodására, megadja. Mit másodszor kívánna gazdagodására, azt is megadja, pedig az csak magával törődék. A fősvény egy ideig semmit sem kére, és annak utána azt kíváná, hogy az ő szomszéda, ki szépen gyarapodék, ne gazda-

godjék. Mivel Apolló nem tett vala semmit az szomszéd ellenébe, ő maga okozta neki kárt szolgálival. Végre megelégedé Jupiter az fősvény gonoszágát. Magára hagyja őt, s az nyakát szegé.

Értelme

Soha meg nem elégedik a gonosz fősvénységgel. Másoknak kárt okoz az mond irigység. Azokat elhagyjuk azért, úgy mond az istenség.

„Mert a mértékletesség és a békesség az étek legjobb fűszere”

ARANYKINCSTÁR

Elérkezett az első, igazán gyümölcsös, zöldséges hónap, a június. Mostani receptjeimet a korányári ízek közül válogattam.

HÜSGOMBÓC-VÁLTOZATOK:

Finom zöldséglevest készítnék. Összeállítjuk a gombócot. Egy rész rizs, 3 rész darált hús, só, bors, majoranna, egy tojás sárgája, pici olajon megpárolt vöröshagyma. A hozzávalókat összegyúrjuk és pihentetjük, majd vizes közvel gombócokat formálunk. A lassan fővő levesben kifőzzük. A gombócok egyik részét a levessel adjuk asztalra, a másik részéhez sóskamártást készíthetünk.

SÓSKAMÁRTÁS: A saját levében megpárolom a sóskát egy pici sóval. Tejfőles, tojásos habarást teszek rá, és cukorral ízesítem. Tálalás előtt egy késhegynyi vaníliás cukrot adok még hozzá, ezáltal pikánsabb lesz a mártás. Az idén nem sok baracklekvárt fogunk főzni, hiszen korán odaveszett a termés. Vegyes dzsemekkel pótolhatjuk a hiányt. Például a meggy a kései cseresznyével és egy kevéske eperrel vagy málnával nagyszerű lehet. Ha még maradt egy kis diónk, azt most jól felhasználhatjuk.

DIÓS MEGGYES LEPÉNY: Hozzávalók: 3 db tojás, 50 dkg liszt, 25 dkg vaj, 20 dkg porcukor, 1 dkg sütőpor, 1 dl tejföl. A cukrot a vajjal kikeverem, hozzáadom egyenként a tojásokat, a tejfölt és a végén a sütőporos lisztet, átgyúrom mégy egy csipetnyi sóval. Hideg helyen pihentetem. Elkészítem a töltelékét. 40-50 dkg meggyet kifejtek és lecsepegetem. 20 dkg darált diót 10 dkg porcukorral összekeverek. Két részre veszem a tésztát, az egyik felét egy közepes nagyságú tepsibe simítom. Megszórom a cukros dió egyik felével és óvatosan befedem a meggyel. A diós keverék másik részét rászórom és beborítom a tésztalappal. Megszurkálom és egy felvert tojással bekenem. Szép lassan megsütöm, vaníliás porcukorral meghintem, mikor még forró, s ha kihűlt, felszelelem.

„Elvan, mint a befőtt.” - szoktuk mondani. A tavaly eltett kompótjainkat „helyezthe hozhatjuk” egy kis ötlettel. Felturmixoljuk az óévi almát, vagy szilvát, vagy körtét és pár szem friss eperrel, málnával vagy meggyel újja varázsoljuk. Behűtve fenséges csemege lesz belőle.

Kellemes csemegézést kívánok!

Bódi Mária

„Miénk, miénk lesz majd a győzelem...”

Május 27-én rendezte meg a békésszentandrasi Vértessy Társastáncklub - immáron 4. alkalommal - táncversenyét. Ezen a forró nyáreleji napon igen szép számmal gyűltek össze mind a versenyzők, mind a táncot szerető és érdeklődő közönség. A mindössze hét esztendeje alakult Vértessy Társastáncklub ismertségét és jó hírét mutatta, hogy Magyarország szinte minden részéből érkeztek versenyzők a megmérettetésre. 19 táncklub 57 versenytáncos párja mérte össze tudását junior I, E junior II, D junior II és D ifjúsági csoportban, standard és latin-amerikai táncokban. A forró nyári meleg ellenére valamennyi táncos kitett magáért és végül sportszerű, sokszor szoros, izgalmas versenyben születtek meg az eredmények. A házigazda békésszentandrasi táncklub 7 párja indult a versenyen, közülük 5 pár dobogós helyezést ért el, illetve a döntőbe került.

Junior I. korcsoportban Reider Péter - Gazsó Emese standard táncokban bronzérmes lett, míg latin-amerikai táncokban a döntős 5. helyet szerezték meg. E junior II. csoportban, standard táncokban Sonkoly Tamás - Roszik Mariann szintén 3. helyezést ért el, latin-amerikai

táncokban pedig 4. helyen végeztek. D junior II. korcsoportban, standard táncokban a dobogó harmadik fokára állhatott fel Balogh Tamás - Rumon Edit, valamint a szintén döntős 5. helyen végzett Sindel Imre - Lászlófi Erika.

Végül a D ifjúsági csoport is tartogatott érmet a házigazda békésszentandrasi számára. Korbely György - Szilágyi Márta latin-amerikai táncokban bronzérmesek, standard táncokban pedig 4. helyezettek lettek.

A versenyt a Vértessy Társastáncklub felnőtt - ifjúsági - junior formációs csoportjának bemutatója színesítette. Gratulálunk valamennyi résztvevő táncosnak, akiknek köszönhetően ismét gyönyörködhettünk e csodálatos művészeti ág nyújtotta látványban.

Ezúton is köszönetet mondunk a békésszentandrasi táncosokat felkészítő Megyeri László táncpedagógusnak, a verseny színvonalas megrendezésében és lebonyolításában közreműködő klubvezetőnek és szülőknél, valamint a versenyt szponzoráló IRISZ virágüzletnek és Csanádiné Dudás Éva virágkereskedőnek.

Fábiánné Dr. Csonki Borbála
táncpedagógus

Hunyadi nap

Idén is megrendezésre került iskolánkban a Hunyadi nap, május 26-án, pénteken. Természetesen részt vett rendezvényen most is, mint immár évek óta a Kishegyesi Ady Endre Kísérleti Általános Iskola néhány tanulója és tanára, akik csütörtökön délután érkeztek.

A pénteki nap a reggel 8 órai ünnepélyes megemlékezéssel kezdődött. Először Hangyás Krisztina 5.a osztályos tanuló olvasta fel nekünk iskolánk nevének történetéről szóló szövegét, majd megkoszorúzták a Hunyadi János Emléktáblát. Ezután Szilágyi Edina 6.b osztályostól hallhattuk Váci Mihály Legenda című versének egy részletét, majd Molnár Karolinától megtudhatták azok a tanulók, akik nem ismerték, hogy ki is volt Paraszt Lajos. Ezt követően került sor a Paraszt tanár úr emlékére állított tábla megkoszorúzására, a róla elnevezett matematika emlékeverseny eredményhirdetésére. Itt a következő eredmények születtek:

5. osztály:
I. Hangyás Krisztina 5.a, Vereb Tünde 5.a és Farkas István 5.b
II. Gyuricza Anett 5.b, Lénárt Anikó 5.b, Bodonyi Gabriella 5.a, Kondacs Anita 5.a
III. Gazsó Emese 5.b, Pesztránszki Tamás 5.a, Halász Barbara 5.a

6. osztály:
I. Korbély Zsolt 6.b
II. Szilágyi Edina 6.b
III. Sinka Mariann 6.b

7. osztály:
I. Csipai Levente 7.a
II. Takács Szilvia 7.a
III. Hamza Sára 7.b

8. osztály:
I. Bencsik Tamás 8.a
II. Farkas Katalin 8.b
III. Galambos Ildikó 8.a

Ezt követően a felsősök magatartás versenyeinek az eredményét hirdették ki.

1. 5.a osztály
2. 7.a osztály
3. 8.b osztály
4. 7.b osztály
5. 8.a osztály
6. 6.a osztály
7. 6.b osztály
8. 5.b osztály

A Földrajz Tanulmányi Versenyen a következő eredmények születtek:

7. osztály:
1. Kiss István
2. Csipai Levente
3. Virág Imre
8. osztály:
1. Farkas Katalin

2. Szitó Katalin, Lászlófi Erika, Lengyel Agnes, Bobvos Linda
3. Tóth Zita és Gazsó Dóra

A kémia versenyen 7. osztályban:

1. Aszódi Attila
2. Csipai Levente
3. Gombár Éva
8. osztályban:

1. Farkas Katalin
2. Dudás Mária
3. Borgulya Pál

Végül a számítástechnika versenyek eredményét tudhattuk meg 3. osztályban:

1. Aszódi Diána és Szalai Eszter
2. Dinya Péter
3. Fabó Norbert

4. osztályban:

1. Sinka Imre és Csík Márton
2. Krajcsóvicz Martina, Kovács László
3. Csordás Gabriella
5. osztályban:

1. Farkas István
2. Kiss Viktor
3. Lénárt Anikó és Vereb Tünde
6. osztályban:

1. Ambrus Balázs
2. Vereb Róbert
3. Hipszki János
8. osztályban:

1. Galambos Ildikó
2. Bencsik Tamás
3. Tóth Zita

A tanulmányi versenyek eredményének kihirdetése után a „Gyermekeink Jövője” Alapítványhoz beérkezett pályázatok elfogadásáról tájékoztatták a tanulókat, átadták a megfelelő jutalmakat. Az ünnepség után a bitumenes pályán megmérkőztek iskolánk tanulói a már említett kishegyesi Ady Endre Kísérleti Általános Iskola tanulóival. Futballban idén a mi iskolánk, kézilabdában a kishegyesieké volt jobb.

A mérkőzések után az alsósok a Művelődési Házban „moziztak”, a felsősök pedig akadályversenyre indultak, melyben tulajdonképpen körbejárták a falut. Az állomásoknál a legtöbb pontot (110 p), az I. helyezést a kishegyesiek leány csapata érte el, II. a 8.a osztály lány csapata, III. pedig az 5.b fiú, Villámhősök nevű csapata lett. Különdíjat kapott kreativitásáért a 6.b osztály lány csapata, a 12 Amazon nevű csapat, mivel kitűzött, csapatzászlót és harci indulót is készítettek.

Az eredményhirdetést követően pedig a kb. 2 óra hosszúságú tartó „gyalogtúra” után lehetett pihenni.

Köszöni a Góliát FC

A Békésszentandrás Góliát FC gyermeklabdarúgói ez úton köszönik meg Varga László egész éves segítségét.

Kihívás Napja 2000. az iskolában is

Idén május 31-én is megrendezésre került a „Kihívás napja” elnevezésű sportnap.

Az iskolában a tanulók és a tanárok a napot a reggel 8 órakor kezdődő 15 perces - Kissné Balog Tünde tanárnő által vezetett - zenés tornával kezdték.

Ezt a Tanár-Diák futball, majd kézilabda mérkőzések visszavágói követték. A futball eredmény 2:1 a tanárok javára. Sajnos kézilabdában is a tanárok az eredményesebbek, a diákok kaptak ki.

A mérkőzések után az alsósok az immár hagyományos akadályversenyre indultak, ahol végállomásként természetesen a Köröspartra érkeztek. A felsősök egyik fele, akik úgy érezték, jó „erőben” vannak, természetesen tanárok kíséretével vé-

gezték el a Szentandrás-Szarvas futást, mely az iskolától indult és a Szarvas határában lévő Shelli benzinkútig tartott.

A felsősök másik fele kerékpártúrára indult a gáton a szarvasi vasúti hídig, majd visszafele úthajtotték Szarvason a történelmi Magyarország közepét.

Azok, akiknek egyik program sem volt szimpatikus, már az előző napokon jelentkeztek Rekényi tanár úrnál egész napos, úgynevezett Non stop focira. Így mindenki megtalálhatta a számára megfelelő sportolási lehetőséget. Az iskolai program kb. 13 órára ért véget, mindenkit kellően kifárasztva.

Újabb győzelmek sakkbán

Május utolsó hetei és június eleje igen mozgalmas volt a sakkot szerető gyerekek számára. Akadt versenyzési lehetőség bőven. A Hunyadi János Általános Iskola tanulói és a sakkszakkör tagjai ki is használták az alkalmakat, voltak, akik először ültek versenytáblához és voltak, akiknek már a sokadik érmet sikerült megszerezni.

Május 14-én Sinka Brigitta sakknagymester adott szimultánt minden érdeklődőnek. Csík Márton, Molnár Katalin 4.o. és Csipai Levente 7.o. gyerekek döntetlenek a mesterrel. Május 21-én a Szarvas Városi Sakkbajnokságon pedig az iskolában működő sakkszakkör egy éve sakkozó tagjai is elindultak. Kanik Renáta 1.o. az első-második osztályos lányok között a nagyon szép 2.helyet szerezte meg igen jó játékkal. Várkonyi Zoltán 2.o pedig korcsoportjában a 3. lett a nagy izgalmakkal végigjátszott első versenyén. A már rutinos versenyzőnek számító Molnár Katalin és Csipai Levente 100%-os eredménnyel nyerték a tornát.

A következő nagy viadal a május 27-én Gyulán megrendezett korosztályos megyei egyéni sakkbajnokság volt. Itt Molnár Katalin a 11 éves lányok között lett bajnok,

Csipai Levente pedig a 15 éves fiúk csoportjában az igen szép 5. helyet szerezte meg.

Az Önkormányzat támogatása jóvoltából az idén is el tudtuk menni Ajkára, az évek óta általuk rendezett Bródy és Bánki kupára. Ezek a versenyek egy országos versenysorozat részei, amin a mi gyerekeink eddig mindig szerepeltek. A VI. Bródy Kupa versenyen Molnár Katalin 2., Csipai Levente 3. helyezést ért el. A VI. Bánki Kupán pedig Molnár Katalin 4., Csipai Levente újra 3. lett. A versenyek összesítésére hirdetett VI. Alma Mater Diák Sakk Grand Prix-en ez a két tanuló hozta el az aranyérmet és a velejáró kupát is.

És még mindig nincs vége a versenysorozatnak. A június 10-i hétfőn Szarvason rendezik a szabadidősportok versenyét, köztük a sakkozókét is. Nyáron aztán következhet a jól megérdemelt pihenés, amíg augusztusban újra nem indul a sakkszezon. Szeptemberben aztán újra szívesen vár minden sakkozni akaró gyereket a sakkszakkör keretén belül Patkó Lajos sakkoctató, akinek kiváló munkáját dícsérik tanítványainak fenti eredményei is.

Molnár Józsefné

Országos földrajz levelező verseny

Idén is megrendezésre került az Országos Földrajz Levelező Verseny, melyre iskolánkban is jelentkeztek. A május 20-án rendezett lajosmizei döntőbe a 7.a osztályos Ta-

kács Szilvia jutott be, aki eredményesen szerepelt, mivel 9. helyezett lett.

Gratulálunk neki eredményes és kitartó munkájához!

"Ballag már a vén diák..."

Ballagó 8. osztályosaink:

8.a

Rekete-Rekényi János
osztályfőnök

Balogh István
Bártfai Mária
Bencsik Tamás
Bobvos Linda
Bohák Petra
Csabai Ilkó
Dorogi Adrienn
Ducás Mária
Erdélyi Tibor
Galambos Ilkó
Gazsó Dóra
Hamza Berta
Józsa Kinga
László Erika
Lázár Győző
Lengyel Ágnes
Lengyel László
Lévai Rita
Matuz Edina
Sinka Judit
Szabó Dóra
Szilágyi Tamás
Sztó Katalin
Tóth Zita
Ugryán Gabriella

8.b

Sinka Imre
osztályfőnök

Asztalos József
Asztalos Róbert
Borgulya Pál
Csipai Andrea
Dernovics János
Farkas Katalin
Galucz Róbert
Györi János
Hrnicsár Zoltán
Kiss Hajnalka
Kiss Júlia
Komlós Róbert
Lustik Róbert
Molnár Gábor
Szabó Gergő
Szin Gergő
Török László

8.c

Dankóné Szűcs Éva
osztályfőnök

Borgulya Katalin
Csérnus László
Farkas Krisztián
Liska Beáta
Stefancsik Éva

Oviballagás

2000. május 26-án a Szent László utcai óvoda 23 iskolába készülő nagycsoportosa búcsúzott.

Nagy lelkesedéssel készült minden ballagó e napra.

Fehér blúz, kék szoknya, fehér inges, fekete nadrágos kislányok adták elő színvonalas műsorukat, s tették feledhetlenné búcsúzásukat: népi táncot mutattak be, verseket mondtak, énekeltek.

Ezen a napon sok szülő, nagyszülő gondolt vissza könnyes szemmel gyermeke, unokája óvodás éveire.

Örömteljes, mégis gondokkal teli volt ez a nap, hiszen valami új, valami más vár a leendő kislányokra: az iskolai élet. Elindulnak egy nehézségekkel teli, de sok sikert, örömet hozó úton a tudás felé.

Az ünnepi műsor után az SZMK vezetők megköszönték a szülők s a ballagók nevében az intézmény valamennyi dolgozójának áldozatos munkáját, s valamennyiüknek erőt, egészséget kívántak.

"Búcsúzunk attól, aki minket
éveken át a jóra intett,
tanított, s védett, hogyha kellett;
így cseperedtünk szíve mellett."

"Kicsi vagyok én,
Majd megnövök én,
Eszteendőre vagy kettőre
Ovis leszek én"

2000. június 2-án a békésszentandrásí bölcsőde ballagói elbúcsúztak a még ottmaradó társaktól.

Feledhetetlen kis műsorukra elismeréssel gondolunk vissza. A torna közben egyszerre mozgott a kéz, a láb, a mondóka és ének közben nem akadott össze a nyelv; bebizonyították, már alkalmasak arra, hogy "nagycsoportosok" legyenek. Ők, akik még fél évvel ezelőtt önállóan érkezni sem tudtak, most magabiztosan lépdesnek a batyuval keskeny vállukon a hön áhitott óvodai élet felé. A tizenkét csillogó szempár tulajdonosa vidáman gondolt arra, hogy szeptembertől óvodás lesz. Ezt a jókedvet sugallta kis versikéjük, mellyel fiatalabb társaiktól búcsúztak:

"Bölcsődéből óvodás lesz,
Óvodásból iskolás.
Akármilyen nagy a világ,
Ez mindenütt így szokás.

Ne görbüljön szája,
Senkinek sírásra,
Így búcsúzunk;
A viszontlátásra!"

Köszönet a gondozóknak, hogy ebből a gyámoltalan kis seregből óvodai életre alkalmas közösséget teremtettek!

Körtés csoport

Almás csoport

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlét Sirokról!

Egerből a Mátra felé haladva, ahol a Tarna parádi és ceredi ága találkozik, egy szép hegyvidéki faluba, Sirokba érkezünk.

Már messziről feltűnik a szépséges Vár-hegy, tetején a rommal. A Tarna átjáróját őrző, 296 m magasságban épült erősségről 1320-ban emlékeznek meg először írásban. A vár alatti parkolóban részletes ismertetőt olvashatunk eme nevezetességről. A tatárjárás utáni években a Mátra környékét uraló Aba nemzetséghez

1713-ban. Az épebben megmaradt részeket a XIX. század végén még néhányan látták. Kapaszkodjunk föl a kitaposott ösvényen a nevezetes romokhoz! A sziklára települt belsővárnál 10 m-rel alacsonyabban található az alsóvár, melynek ólász bástyákkal erősített falait a XVI. században az egri vár bővítésén munkálkodó hadmérnökök építették. A külső védőövből sziklába vésett meredek és szűk folyosó vezet a felsővárba. A falak vastagsága 2,2-2,5 m. A délkeleti oldal

utalnak, hogy ezt a helyet ágyúállásnak használták. 3,3-3,5 m-es vastagságú falakat láthatunk ezen a részen. Mi munka volt ez abban a korban azzal a technikával?!

Igazi csoda vár azokra, akik a legmagasabb pontra kapaszkodnak föl! Ez pedig nem más, mint a csodálatos körpanoráma. Lábunk alatt Sirok, nyugatról a Mátra, keletről a Bükk csúcsai emelkednek szépen egymást követve.

Külön érdekessége a környéknek a hegygerincen húzódó 6-8 m magas kőbálványok sora. Egyik-másik meghökkentően hasonlít az emberre. A legközelebbi páros a „Barát” és az „Apáca” elnevezést kapta. Mögöttük, távolabb a „Kőoltár” vagy más néven a „Törökasztal” látható. A monda szerint megszegették szüzességi fogadalmukat, ezért az Úr kővé változtatta őket, mintegy intő példaként az utókor számára. A vár tetejéről, bizonyos szögből jól látható, hogy nemsokára jön a baba. Vidám társasággal az ilyen mondásokat aktualizálni szoktuk. Ime egy változat, ami inkább elgondolkodtató, mint vicces:

- Ma mit tenne az Úr?
- Ugyanúgy kővé változtatná őket, legyenek példák... (vésszesen fogyatkozunk)
A távolabbi figurák a „Cukorsüveg” és a „Szfinksz” könnyed sétéval megközelíthetők.

Nézzünk szét a faluban is! Igen szép a barokk plébánia templom és a vele szemben ta-

lálható Könyvtár épülete. Sok kedves ház, barátságos emberek szíves szó ami még élvezetesebbé teszi a kirándulásunkat.

Érdekességgé még megnézhetjük az Egri út mentén épült házak udvarán az egykori barlanglakásokat. Van amelyikben ma garázs található, láttam kiskonyhát, ólat, fűskamrát is.

A Cukorsüveg és a Szfinksz
Fotó: B.M.

A természetvédelmi terület is érdekes. Mohos tavat láthatunk itt.

Aki jól gazdálkodik az idővel, az még a közeli Bükkszéken vagy Egerszalókon lubickolhat egy keveset a jó meleg vízben, a nap hátra lévő részében.

Üdvözlettel:

Bódi Mária

Kilátás a várból

Fotó: B.M.

tartozó Bohr-Bodon család építtette a várat védelmi célokból. Eger eleste után 1596-ban a királyi várnagy harc nélkül a török kezére juttatta Sirokot, ahonnan csak 1682-ben távoztak el a megszálló csapatok. A vár kazamatái összedőltek

dondaboltozatos részét „Mulató”-nak mondják az itteniek. Sziklába vájt ülőfülkéket találunk a nyugati falszakasz mentén.

Szép kváderkövekből épült a bástyás védőöv, melynek emeletenként kiképzett lőrései arra

Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Benedek Erika, Fabó István,

Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Molnár Imre Zoltán

Készült: SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

FELHÍVÁS

A kajak-kenu klub várja azon fiatalok jelentkezését, akik kedvet éreznek arra, hogy kajakozzanak, megismerkedjenek a vízisportok minden szépségével. Elsősorban úszni tudó 10-14 éves fiúk, lányok jelentkezését várjuk, de

mindenkit szívesen fogadunk.

Jelentkezni a csónakháznál, Sinka Péter edzőnél hétfőn, szerdán és pénteken 17 óráig lehet.

Várunk benneteket!

Hozd le barátodat, barátnődet is!

SPORT

KAJAK-KENU

Május hónapban a hosszú felkészülés után kajakosaink már a versenyeken bizonyíthatták a felkészültségüket.

A versenyrendszer idején átalakítása és a különböző célok elérése miatt versenyzőinknek más-más versenyen kellett indulniuk. Az általános iskolás korúak a Diákolimpia területi versenyén vettek részt, melyet Szarvason rendeztek. Összesen három helyszínen zajlottak le ezek a versenyek, ahonnan az első hat helyezett jutott be az Országos Diákolimpia döntőjébe, melyet Velencén rendeznek majd. A versennyel egyidőben a szabadidő sportolók, a nem igazolt versenyzők részére is rendeztek futamokat, valamint a hagyományos Körös-kupa egy-két versenyszámát is megrendezték. Ezen a versenyen versenyzőink iskolai színekben indultak. Szintén három helyszínen (régióként) rendezték meg az ORV elődöntőit, mely évfolyamos bajnokságnak is nevezhető. Itt 10 évestől 18 éves korig indulhatnak a versenyzők, akik közül az első hat helyezett jutott be az országos döntőbe.

Teljesen más programot bonyolít le Szító Ákos. Neki most három versenyen kell bizonyítania, hogy be tud-e kerülni az Ifjúsági EB-re utazó csapatba. Erre esélye párosban, illetve négyesben van. Május elején az első tájékoztató versenyen a tét az erőfelmérés volt. Ezen a versenyen Ákos egyesben 1000 m-en negyedik, 500 m-en hetedik, míg párosban 500 m-en a győri Baranyai Gergővel negyedik lett. Két hét múlva az első válogatón már komoly tétre menő versenyen - igaz rettentően nehéz szembeszeles pályán - a következő eredmények születtek:

K-2 500 m-en Baranyai Gergővel harmadik, míg 1000 m-en ötödikek lettek.

K-4 500 m-en a Szító Ákos - Baranyai Gergő - Környei Tamás (Kaposvár) és Végh Gá-

bor (Békés) összetételű egység a negyedik helyen végzett.

Az eredményeket értékelve megállapítható, hogy páros 500 m-en és egy jobb összeállítású 500 m-es négyesben van a legjobb esély kiharcolni az indulás jogát.

Ennek érdekében ezeknek az egységeknek nagyon sokat kell együtt edzeniük.

Második válogató június 17-18-án lesz Szolnokon.

A klub többi felnőtt junior korú versenyzőinek versenyzési lehetősége a Gyomai, majd a Simon Fiala versenyen és a bajnokságokon lesz.

Versenyeredmények:

Diákolimpia Szarvas

K-1 leány 500 m III. évfolyam

8. Szító Katalin

K-2 fiú 1000 m III. évfolyam

8. Fazekas András - Sindel Imre

K-4 fiú 1000 m III. évfolyam

5. Lénárt Róbert - Fazekas András - Szabó Gergő - Sindel Imre

MK-1 fiú 2000 m II. évfolyam

6. Szatmári Tamás

ORV Szolnok:

K-1 kölyök fiú 1000 m IV. évfolyam

8. Lénárt Róbert

K-1 kölyök fiú 500 m IV. évfolyam

8. Lénárt Róbert

K-2 kölyök fiú 500 m IV. évfolyam

9. Szabó Gergő - Fazekas András

MK-1 kölyök fiú 2000 m III. évfolyam

5. Szatmári Tamás

K-1 serdülő leány 1000 m V. évfolyam

5. Szító Katalin

K-1 serdülő leány 500 m V. évfolyam

8. Szító Katalin

K-1 férfi ifi 1000 m VIII. évfolyam

1. Szító Ákos

K-1 férfi ifi 500 m VIII. évfolyam

1. Szító Ákos

K-1 női ifi 500 m VII. évfolyam

7. Sindel Anna

K-1 női ifi 500 m VIII. évfolyam

5. Sinka Dóra

K-2 női ifi 1000 m VIII. évfolyam

3. Sinka Dóra - Sindel Anna

K-2 női ifi 500 m VIII. évfolyam

3. Sinka Dóra - Sindel Anna

Fabó István

LABDARÚGÁS

Bajnoki eredmények:

25. forduló

Békésszentandrás - Nagyszénás 2:0 (0:0)

Békésszentandrás, 250 néző, vezette: Moravszky E.

Hunyadi: Kondacs - Miknyik, Mrena, Szabó J., Prjevara A., Palotai, Farkas R. (Prjevara G.), Juhász, Bakró (Boros), Kovács N., Bencsik I. (Farkas P.)

Gólszerzők: Bencsik I., Szabó J. (11-esből)

Kiállítva: Juhász (második sárga lap után)

Küzdelmes, jó iramú mérkőzésen a második félidőben a Hunyadi jól használta ki a helyzeteit és megérdemelten győzött.

Tóth János: Az első félidőben puhák voltunk, második játékrész elején bebiztosítottuk a győzelmet. Korrekt játékvezetés. Jók: az egész hazai csapat dicséretet érdemel.

Ifjúsági mérkőzésen: Békésszentandrás - Nagyszénás 4:3

26. forduló

Sarkadkeresztúr - Békésszentandrás 2:2 (1:0)

Sarkadkeresztúr 180 néző, vezette: Kovács Zs.

Hunyadi: Kondacs - Bencsik T., Mrena (Farkas), Szabó J., Prjevara, Palotai, Kovács, Juhász (Miknyik), Bakró, Bordács, Bencsik I. (Domján).

Gólszerzők: Bordács, Szabó J. (11-esből)

Izgalmas, színvonalas mérkőzésen a hazaiak többet támadtak, de a Hunyadi végül is megérdemelten szerezte meg az egyik pontot.

Tóth János: Fordulatos mérkőzésen a sportszerű ellenfél ellen igazságos eredmény született.

Jók: Kondacs, Bencsik T., Palotai

A bajnokság állása

1. Kondoros 28 23 4 1 93-25 73 pont

2. Magyarbányhegyes 28 19 3 6 55-25 60 pont

3. Szeghalom 28 17 5 6 78-37 56 pont

4. Nagyszénás 28 16 4 8 61-41 52 pont

5. Mezőhegyes 28 15 5 8 70-42 50 pont

6. Oh. Rákóczi Vasas 28 14 4 10 55-59 46 pont

7. Mezőkovácsháza 28 13 2 13 62-50 41 pont

8. Kaszaper 28 12 5 11 45-48 41 pont

9. Békésszentandrás 28 12 4 12 50-42 40 pont

10. Kunágota 28 11 6 11 64-69 39 pont

11. Békéssámson 28 9 5 14 43-60 32 pont

12. Doboz 28 7 8 13 29-41 29 pont

13. Sarkadkeresztúr 28 8 4 16 44-69 28 pont

14. Gádoros 28 6 7 15 53-70 25 pont

15. Csanádapáca 28 4 1 23 31-84 13 pont

16. Dévaványa 28 4 1 23 27-98 13 pont

Fabó István

Ifjúsági mérkőzésen:

Sarkadkeresztúr - Békésszentandrás 2:2

27. forduló

Békésszentandrás - Magyarbányhegyes 1:1 (1:1)

Békésszentandrás, 100 néző, vezette: Szpisják.

Hunyadi: Kondacs - Bencsik T., Mrena, Palotai, Prjevara (Miknyik), Kovács, Farkas, Juhász, Bakró, Bordács, Bencsik I. (Boros).

Gólszerző: Bencsik T. (11-esből)

Az első félidőben viszonylagos jó játék után alakult ki a döntetlen eredmény. Második félidőben a vendégeknél kiállítottak egy játékost, ami után

ők antifutballt játszva, döntetlenre mentették a mérkőzést.

Tóth János: Az ellenfél játékosai cirkuszt csináltak futball helyett.

Jók: Bencsik T., Bordács

Ifjúsági mérkőzésen: Békésszentandrás - Magyarbányhegyes 5:6

28. forduló

Doboz - Békésszentandrás 3:1 (1:1)

Doboz, 100 néző, vezette: Benyovszki

Hunyadi: Kondacs (Kiss) - Bencsik T., Mrena, Palotai, Prjevara A., Szabó J., Farkas, Juhász, Bakró, Kovács, Miknyik (Prjevara G.)

Gólszerző: Bakró

A doboziak ezen a mérkőzésen jól játszottak és a kissé szét-esően futballozó Hunyadi ellen megérdemelten győztek.

Tóth János: Sajnos ma csak ennyire tellett.

Igaz a hazai csapat hathatós segítséget kapott a játékvezetőtől.

Jók: Bencsik T., Bakró

Ifjúsági mérkőzésen: Doboz - Békésszentandrás 3:2